

T.C.
KIRIKKALE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI

**İLKÖĞRETİM OKULLARINDAKİ İNGİLİZCE ÖĞRETMENLERİNİN
İLKÖĞRETİM MÜFETTİŞLERİNİN REHBERLİK HİZMETİNDEN
YARARLANMA DÜZEYLERİ**

(Antalya İli Örneği)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Rabia VEZNE

Tez Danışmanı
Yrd. Doç. Dr. M. Metin ARSLAN

Kırıkkale – 2006

TEŞEKKÜR

Bu araştırmanın yapılması sırasında yardımlarını esirgemeyen ve katkılarıyla bu araştırmanın tamamlanmasında büyük pay sahibi olan tez danışmanım Sayın Yrd. Doç .Dr. M. Metin ARSLAN'a teşekkür ederim.

Değerli görüş ve önerileriyle araştırmanın yürütülmesine yardımcı olup araştırmanın tamamlanması için beni yüreklendiren Sayın Prof. Dr. Saim KAPTAN ve Prof. Dr. Songül ALTINIŐIK'a; araştırmanın istatistiksel analizlerinde yardımcı olan Sayın Hilmi SÜNGÜ ve Yasemin KUŐDEMİR'e; veri toplama aracının ilköğretim müfettişleri ve İngilizce öğretmenlerine ulaştırılmasına yardımcı olan Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü Őube Müdürü Sayın Özer BEDİR'e teşekkür ederim.

Ayrıca, özverileri ve gösterdikleri hoőgörüden dolayı sevgili eőim Murat VEZNE'ye ve halam Emine BAYINDIR ARDAHAN'a içten teőekkürlerimi bir borç bilirim.

ÖZET

Bu araştırmanın amacı, İngilizce öğretmenlerinin ilköğretim müfettişlerinin rehberlik hizmetinden yararlanma düzeyini belirlemektir. Bu amaçla ilköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinin ve ilköğretim müfettişlerinin görüşlerine başvurulmuştur. İngilizce öğretmenlerinin, görüşlerinin cinsiyet, mezun oldukları okul ve mesleki kıdem durumlarına göre farklılık gösterip göstermedikleri saptanmaya çalışılmıştır. Ayrıca araştırmaya katılan müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı bir fark olup olmadığı incelenmiştir.

Tarama modelinin kullanıldığı betimsel bir çalışma olan bu araştırmada araştırmacının geliştirdiği 18 maddeden oluşan veri toplama aracı kullanılmıştır. Veri toplama aracı beşli likert tipindedir. Araştırmada ilköğretim müfettişleri ve İngilizce öğretmenlerinin görüşleri alınmıştır. Buna göre İngilizce öğretmenlerinin görüşlerinin cinsiyet (kadın-erkek), mezuniyet durumu (İngilizce öğretmenliği-diğer) ve mesleki kıdem değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir.

Araştırmanın evrenini Antalya İli Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde görev yapmakta olan 563 İngilizce öğretmeni ve 69 ilköğretim müfettişi oluşturmaktadır. Araştırmaya katılacak olan öğretmenler şans (random) yöntemiyle seçilmiş ve Antalya İli Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde bulunan 173 ilköğretim okuluna veri toplama aracı dağıtılmıştır. Öğretmenlerden dönen 170, ilköğretim müfettişlerinden dönen 45 veri toplama aracı değerlendirmeye alınmıştır.

Araştırma verilerinin istatistiksel analizinde frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$), standart sapma (ss), t-testi ve scheffe testi kullanılmıştır. Farklılıkların test edilmesinde anlamlılık düzeyi yüzde beş ($\alpha = .05$) olarak kabul edilmiştir. Elde edilen veriler SPSS programında çözümlenmiştir.

Araştırma altı bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde; araştırmanın problemi tanımlanmış, alt problemleri belirlenmiş, önemi açıklanmış, sınırlılıkları

belirlenip araştırma ile ilgili tanımlara yer verilmiştir. İkinci bölümde; problemin daha iyi anlaşılabilmesi için denetim, ilköğretim müfettişleri ve ilköğretim müfettişlerinin rehberlik görevleri ile ilgili açıklamalar yapılmış ve ilköğretimde yabancı dil öğretilmede karşılaşılan sorunlar ile ilgili bilgi verilmiştir. Üçüncü bölümde; konuya ilişkin yurt içi ve yurt dışında yapılmış olan araştırmalar hakkında bilgi verilmiştir. Dördüncü bölümde; araştırma yapılırken uygulanan yöntemle değinilmiştir. Beşinci bölümde; araştırma sonucunda elde edilen bulgular açıklanmış ve elde edilen bulguların analizi yapılmıştır. Altıncı bölümde ise araştırmadan elde edilen sonuçlar ve konu ile ilgili yapılan önerilere yer verilmiştir.

Araştırma bulguları aşağıda sunulmuştur:

1) İlköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin, İngilizce öğretmenleri olumlu bir görüşe sahip değillerdir. İngilizce öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu müfettişlerin beklenen rehberliği yapmadığı görüşündedir.

2) İlköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin, İngilizce öğretmenlerinin görüşleri cinsiyetlerine, mezuniyet durumlarına ve mesleki kıdemlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir.

3) İlköğretim müfettişleri İngilizce öğretmenlerine yönelik rehberlik çalışmalarının verimli ve olumlu olduğu görüşüne sahiptirler. İlköğretim müfettişleri, müfettişlerin rehberlik yapması beklenen konularda beklenen rehberliği yaptığı görüşündedirler.

4) İlköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin, müfettişlerin ve öğretmenlerin görüşleri birbirleriyle benzerlik göstermemektedir.

ABSTRACT

The aim of this research is to determine how much benefit English Teachers gain from Primary School Inspectors' guidance. Therefore, the opinions of Primary School Inspectors and English Teachers are taken. It is tried to be determined whether there is a meaningful difference between English Teachers' opinions according to their sex, educational background, and length of service. It is also tried to be determined whether there is a meaningful difference between the opinions of Primary School Inspectors and English Teachers.

In this descriptive study, a 18-item questionnaire which is prepared by the researcher is used. The questionnaire is a-five-scaled likert. In the research, the inspectors and teachers opinions are taken. Accordingly, it is analyzed if teachers' opinions show a difference according to their sex (female-male), educational background (English Language Teaching-Others), and length of service.

The target population of the study consisted of 69 Primary School Inspectors and 563 English teachers who work in the city centre of Antalya in the 2004-2005 education year. The sample group of teachers in this research is selected randomly. The questionnaire is distributed to 173 primary schools in the city centre and 170 questionnaires are used in the research. 45 questionnaires which are distributed to Primary School Inspectors are used in the research.

To analyse the data collected in connection with the aim of the study, some statistical techniques were used such as; frequency, percentage, mean, standard deviation, t test, one way ANOVA, and scheffe test. In testing the significance of differences, significance level s accepted as $\alpha = .05$. The data are analyzed in SPSS program.

The study contains six chapters. In the first chapter, the problem of the research is identified, sub-problems are determined, the importance of the study is explained, the restriction is determined, and definitions about the study are given. In

the second chapter, explanations about supervision, guidance in supervision, primary school inspectors, and their guidance roles are given, and information about problems of teaching English in primary schools is given. In the third chapter, the information about similar researches which are made in Turkey and other countries are given. In the fourth chapter, the method of the study is explained. In the fifth chapter, the findings are explained and the analyze of the findings are done. In the sixth chapter, the result of the study and the suggestions about the subject is given.

The findings of the study are as the following:

1) It is stated that English teachers don't agree with the fact that inspectors' guidance is enough for the teachers.

2) There aren't meaningful differences between the opinions of teachers according to their sex, educational background, lenght of service.

3) It is stated that Primary School Inspectors agree with the fact that inspectors' guidance is enough for the teachers.

4) There are meaningful differences between the opinions of the teachers and the inspectors.

İÇİNDEKİLER

	<u>SAYFA NO</u>
TEŞEKKÜR	I
ÖZET	II
ABSTRACT	IV
İÇİNDEKİLER	VI
TABLolar LİSTESİ	IX
GRAFİKLER LİSTESİ	X
KİŞİSEL KABUL / AÇIKLAMA	XI

BÖLÜM I

GİRİŞ	1
1.1 Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi.....	3
1.3. Alt Problemler.....	3
1.4.Araştırmanın Önemi.....	4
1.5. Tanımlar.....	4
1.6. Sınırlılıklar.....	5
1.7. Sayıtlar.....	5

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE	6
1. Denetim Kavramı.....	6
2. Eğitim Denetimi.....	7
3. Denetimin Öğeleri.....	9
4. Denetimin Süreçleri.....	10
5. Denetimin İlkeleri.....	10
6. Denetimin Boyutları.....	12
7. Denetim Modelleri.....	13
8. Türkiye Eğitim Denetiminin Tarihsel Gelişimi.....	15
9. Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Müfettişliği.....	16
10. İlköğretimde Denetim Ve Önemi.....	20

11. Denetmen Ve Görevleri.....	22
12. Çağdaş Denetim Yaklaşımlarında Rehberlik Anlayışı.....	26
13. Performans Değerlendirme Esasları.....	28
14. İlköğretimde Yabancı Dil Öğretimde Karşılaşılan Sorunlar.....	29
15. Avrupa Komisyonunun Avrupa Birliği Ülkelerindeki İlkokul ve Okulöncesi Yabancı Dil Öğretimi ile İlgili Rapor.....	31

BÖLÜM III

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Yurt İçinde ve Yurt Dışında Yapılmış Olan Araştırmalar.....	33

BÖLÜM IV

YÖNTEM.....	45
1. Araştırma Modeli.....	45
2. Evren ve Örneklem.....	45
3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi.....	46
4. Verilerin Toplanması.....	47
5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	48

BÖLÜM V

BULGULAR VE YORUM.....	49
1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlere İlişkin Genel Bilgiler	49
2. İngilizce Öğretmenlerinin İlköğretim Müfettişlerini Rehberlik Hizmeti ile İlgili Görüşleri	52
3. İngilizce Öğretmenlerinin Cinsiyet, Mezun Oldukları Fakülte ve Mesleki Kıdemlerine Göre Görüşleri.....	59

3.1. İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından İncelenmesi	59
3.2. İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Mezun Oldukları Fakülte Açısından İncelenmesi	60
3.3. İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Mesleki Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi	62
4. Alanı İngilizce Öğretmenliği Olmayan Müfettişlerin, İngilizce Öğretmenlerine Rehberlik Hizmeti Verme Konusundaki Görüşleri	64
5. İngilizce Öğretmenlerine Verilen Rehberlik Hizmeti Konusunda Müfettişlerin ve İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Karşılaştırılması	70

BÖLÜM VI

SONUÇLAR VE ÖNERİLER	76
1. Sonuçlar.....	76
2. Öneriler.....	77
KAYNAKÇA	79
EKLER	85

TABLÖLAR LİSTESİ

1. Veri Toplama Aracı Derecelendirme Ölçeği	47
2. Öğretmenlerin Cinsiyetlerine İlişkin Bilgiler	49
3. Öğretmenlerin Mezuniyet Durumlarına İlişkin Bilgiler	50
4. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemleri	51
5. İngilizce Öğretmenlerinin İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Hizmetine İlişkin Görüşlerine Ait Frekans (f), Yüzde (%), Aritmetik Ortalama ($\bar{x}$) ve Standart Sapmalar (ss)	53
6. Öğretmen Görüşlerine Yönelik Cinsiyet Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları	59
7. Öğretmen Görüşlerine Yönelik Eğitim Durumu Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları	61
8. İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Mesleki Kıdem Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları	62
9. İlköğretim Müfettişlerinin İngilizce Öğretmenlerine Yapılan Rehberlik Hizmetine İlişkin Görüşlerine Ait Frekans (f), Yüzde (%), Aritmetik Ortalama ($\bar{x}$) ve Standart Sapmalar (ss)	65
10. İlköğretim Müfettişlerinin ve İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik t-Testi Sonuçları	71

GRAFİKLER LİSTESİ

1. Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı	50
2. Öğretmenlerin Mezuniyet Durumlarına İlişkin Bilgiler	51
3. Öğretmenlerin Mesleki Kıdemleri	52
4. İngilizce Öğretmenlerinin Veri Toplama Aracına Verdikleri Yanıtların Aritmetik Ortalamalarının Sıralaması.....	54
5. İlköğretim müfettişlerinin Veri Toplama Aracına Verdikleri Yanıtların Aritmetik Ortalamalarının Sıralaması	66
6. İlköğretim Müfettişleri ve İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Genel Ortalaması	72

KİŞİSEL KABUL / AÇIKLAMA

Yüksek lisans tezi olarak hazırladığım “İlköğretim Okullarındaki İngilizce Öğretmenlerinin İlköğretim Müfettişlerinin Rehberliğinden Yararlanma Düzeyleri” adlı çalışmamı, ilmi ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazdığımı ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterdiklerimden ibaret olduğunu, bunlara atıf yaparak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu şeref ve haysiyetimle doğrularım.

Rabia VEZNE

BÖLÜM I

GİRİŞ

Değişimin ivme kazanarak izlenmesinin güçleşen boyutlara ulaştığı günümüzde; eğitim alanında edilgenlik yerine etkinlik, ürün yerine süreç, model yerine insan, nicelik yerine nitelik tartışılmaktadır.

Sürekli değişimin yarattığı bu karmaşıklığı izleyebilmek için eğitim ve öğretim etkinliklerinin bir bütün olarak ele alınması, öğrenme öğretme durumlarının daha nitelikli hale getirilmesi zorunludur. Bu zorunluluktan doğan sorumluluk kapsamında, eğitim uygulamalarından istenilen verimin alınması, beklenen yararın sağlanması ve eğitim öğretimin amaçlarına ulaşması, sürekli ve etkili bir denetimi gündeme getirmektedir.

1.1. Problem Durumu

Bilgi çağına geçişin yaşandığı günümüzde toplumlar, yetiştirecekleri insan tipinin profilini yeniden gözden geçirmek, eğitim politikalarını bu bakış açısıyla değerlendirmek ve gerekli düzenlemeleri yapmak zorunluluğuyla karşı karşıyadır.

Eğitim alanında ortaya çıkan bu sorumluluğun değişimi desteklemesi yönünde karmaşık bir süreç yaşayan eğitim sistemleri, değişimin önemli ögesi olarak öğrenciyi görmekte ve değişime yönelik çalışmalarda öğrenci, merkez olarak kabul edilmektedir. Eğitimde bu değişim ve gelişim sürecini destekleyen en önemli kişi olarak da öğretmen görülmektedir. Çünkü öğretmen, çağdaş yenilikleri takip etmek, öğrenme ortamını en verimli şekilde düzenlemek, öğrenmeyi desteklemesi için eğitim teknolojilerini en etkin şekilde kullanmak, öğrencilerin bireysel ve sosyal farklılıklarını dikkate almak sorumluluğuyla karşı karşıyadır. Bu durumda öğretmenin başarısını artırmak, sürekli olarak kendisini geliştirmesine imkan sağlamak ve performansını yükseltmek amacıyla öğretmene yönelik etkili rehberlik yapılması gerekmektedir.

Rehberlik, bir insanın başka bir insana ya da gruba uyumunda, kendisini gerçekleştirmesinde en elverişli yolları bulabilmesi çabasında yapılan yardımların tümünü kapsayan bir etkinliktir. Rehberlik bir anlamda kişinin kendisini ve çevreyi tanımasında ve bu ikisini birleştirip kendisini gerçekleştirmesinde yardımcıdır.

Bu nedenle rehberlikte sorunlara çözüm yolları aranmalıdır. Sorunlara çözüm aranırken önce birey ve onun sorunu tanınmalı, sorunla ilgili veriler toplanmalı, sorunlara ilişkin alternatif çözüm bulunarak bunlar değerlendirilmeli, en uygun olan çözüm planlı bir şekilde uygulanmalıdır.

Eğitimde rehberlik, karara giden yolda danışma hizmetleri olarak tanımlanabilir. Rehberlik müfettişin görevlerinden biridir. Öğretmenin başarısını artırmak, sürekli olarak kendisini geliştirmesine imkan sağlamak ve performansını yükseltmek amacıyla öğretmene yönelik etkili rehberlik yapılması gerekmektedir.

İlköğretim müfettişlerinin iş yüklerinin çok fazla olması buna rağmen yeterli zamanlarının olmaması rehberlik hizmetinin aksamasına sebep olmaktadır. Her branşta olduğu gibi İngilizce öğretmenlerinin de kendilerini geliştirebilmeleri, yenilikleri takip edip, uygulayabilmeleri için rehberliğe ihtiyaçları vardır. Özellikle alanı İngilizce öğretimi olan müfettişler, İngilizce öğretmenlerine rehberlik hizmeti verme konusunda daha etkili olacaklardır.

Öğretmen yetersizliği; İngiliz/ Amerikan Dili ve Edebiyatı, Mütercim Tercümanlık ya da İngilizce öğretim yapan üniversitelerin herhangi bir bölümünden mezun olanların, farklı branşlarda olup İngilizce sertifikası olan öğretmenlerin ve hatta mesleği öğretmenlik olmayan ve sadece İngilizce sertifikası olan diğer meslek gruplarından kişilerin de İngilizce öğretmeni olarak istihdam edilmesini zorunlu kılmaktadır. Üniversitede eğitim dersi almamış olan bu öğretmenlerin ciddi bir profesyonel yardıma ve rehberliğe ihtiyacı vardır. Yabancı dilin tüm dünyada çok önemli olmasından dolayı bu alanda her gün yeni gelişmeler olmaktadır. Bu gelişmelerin takibinde de öğretmenlerin rehberliğe ihtiyacı vardır. İlköğretim okullarında kullanılan kitaplar da ihtiyacı karşılamamakta, öğretmenin ekstra malzemeye ihtiyacı vardır. Bütün bunların karşılanmasında branş dışı ve hatta

meslek dışından gelen sözleşmeli öğretmenlerin rehberliğe ihtiyacı tahmin edilenden çok fazladır. Bu konuda çok itinayla hazırlanmış bir rehberlik programına ve donanımlı, İngilizce öğretmenliği alanına hakim müfettişlere ihtiyaç vardır.

Bu çalışmada, ilköğretim müfettişlerinin ilköğretim okullarındaki İngilizce öğretmenlerine verdikleri rehberlik hizmetinin öğretmenler ve müfettişler tarafından nasıl algılandığı araştırılmaya çalışılmıştır.

1.2. Problem Cümlesi

İlköğretim okullarındaki İngilizce öğretmenleri, eğitim öğretim sürecinde ilköğretim müfettişlerinin rehberliğinden ne düzeyde yararlanmaktadır?

1.3. Alt Problemler

1. İngilizce öğretmenlerinin, ilköğretim müfettişlerinin rehberlik hizmeti ile ilgili görüşleri nelerdir?
2. İngilizce öğretmenlerinin görüşleri;
  - a. Cinsiyete,
  - b. Mezun oldukları fakülteye,
  - c. Mesleki kıdemlerine,göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?
3. Alanı İngilizce öğretmenliği olmayan müfettişlerin, İngilizce öğretmenlerine rehberlik hizmeti verme konusunda görüşleri nelerdir?
4. İngilizce öğretmenlerine verilen rehberlik hizmeti konusunda müfettişlerin ve İngilizce öğretmenlerinin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?

1.4. Araştırmanın Önemi

İlköğretim kademesinde denetim uygulamalarında rehberlik, ilköğretim müfettişlerinin görevleri arasında ilk sıradadır. Eğitimin kalitesinin artırılması için öğretmenin eksiklerini fark edip giderebilmesi, yenilikleri takip edip uygulayabilmesi gerekmektedir. Bunların sağlanmasında öğretmenin yeterli rehberliğe ihtiyacı vardır.

Bu araştırmada elde edilecek bulgular, ilköğretim müfettişlerinin ve ilköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinin rehberlik hizmetine ilişkin görüşleri, öğretmenlere verilen rehberlik hizmetlerine yaklaşımlarını ve bu hizmetlerdeki mevcut olumlu ve olumsuz durumları ortaya çıkaracak ve ilgililere bir bakış açısı kazandıracaktır. Ayrıca, rehberlik hizmetlerinde yapılan ve yapılacak olan değişiklik ve yeniliklere katkıda bulunabilecektir.

Yapılan literatür taramasında denetimde rehberlik üzerine çok sayıda çalışma yapıldığı görülmüştür. Oysa rehberlik hizmeti konusunda halen eksikler görülmektedir. Çalışma bu bakımdan araştırmacı tarafından önemli bulunmaktadır.

1.5. Tanımlar

İlköğretim: Bir toplumun, eğitim sisteminin ilk basamağı ve genellikle 5–15 yaş grubu çocuklara temel becerilerin kazandırıldığı temel eğitim devresidir.

İlköğretim Okulu: Aynı yönetim altında, beş yıllık ilkokul ve üç yıllık ortaokullardan meydana gelen sekiz yıllık ilköğretim kurumudur.

İlköğretim Müfettişi: İl Milli Eğitim Müdürlükleri kadrosunda görev yapan, il genelindeki tüm resmi ve özel kurumların inceleme, soruşturma işleri ve ilköğretim okullarının rehberlik ve denetimi ile görevli personel.

İngilizce Öğretmeni: İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri.

Teftiş: Kamu sektöründe veya tüzel kişiliği bulunan kurumlarda yapılmakta olan işlerin mevcut mevzuata (kamu, tüzük, yönetmelik, genelge ve emirlere) uygun olarak yapılıp yapılmadığının yetkili kimseler tarafından denetlenmesi ve gözetlenmesidir.

Teftiş Formu: İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenleri değerlendirmek üzere ilköğretim müfettişleri tarafından düzenlenen formlardır.

Eğitimde Rehberlik: Karara giden yolda danışma hizmetleri olarak tanımlanır.

Performans Değerlendirme: Sınama durumlarında bireyin belirli bir görev ya da işteki yetenek düzeylerini belirlemeye yönelik yapılan değerlendirme işlemi(Demirel, 1993).

1.6. Sınırlılıklar

1. Araştırmada Milli Eğitim Bakanlığına bağlı resmi ilköğretim okulları kapsama alınmış, özel ilköğretim okulları kapsam dışı bırakılmıştır.
2. Araştırmada anket, Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki ilköğretim okullarında 2004–2005 öğretim yılında görev yapan İngilizce öğretmenlerine ve Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı müfettişlerle sınırlıdır.
3. Araştırma, araştırmaya alınan öğretmen ve ilköğretim müfettişlerinin anketteki sorulara verdikleri cevaplarla bu cevapların içtenlik ve doğruluk dereceleriyle sınırlıdır.

1.7. Sayılılar

Bu çalışmada;

1. Araştırmaya katılacak öğretmen ve müfettişlerin buna gönüllü oldukları,
2. Örnekleme giren öğretmen ve müfettişlerin evreni temsil edecek sayıda seçildiği,
3. Ankete katılan öğretmenlere ve müfettişlere konu ile ilgili doğru bilgi verildiği,
4. Anket sorularına verilen cevaplar öğretmen ve müfettişlerin gerçek görüşlerini yansıttığı, kabul edilmektedir.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölümde denetim kavramı, genelde denetimin özelde eğitim denetiminin kuramsal çerçevesi alt başlıklar olarak incelenmiştir. Ülkemizde eğitim denetiminin tarihsel gelişiminden bahsedilerek ilköğretimde teftiş ve ilköğretim müfettişliğinin uygulamalarına yer verilmiştir.

1. Denetim Kavramı

Etkili yönetimin vazgeçilmez süreçlerinden biri denetimdir. Denetim kavramının anlamı dilden dile bazı farklılıklar gösterse de içerdiği anlam genelde aynıdır. Batı dillerinde denetim anlamına gelen “control” sözcüğünün karşılığı olarak İngilizcede power, inspection; Fransızcada analyse, examen; Almancada überwachung, aufsicht eş anlamlı sözcükler olarak kullanılmaktadır. Dilimizde ise kontrol sözcüğünün yanında teftiş, murakabe, tahkik, muayene, izleme vb. sözcükler kullanılmaktadır (Atay, 1999 s:17-18).

Geçmişte denetim anlayışı, bir durumun kriterlere uygunluk derecesini saptama ve raporlama olarak görülürken günümüzde denetim olgusu; uygulamaların belirlenen amaç ve temel ilkelere uygunluğunu ortaya koyma, değişime ve gelişime yönelik öneriler hazırlama ve rehberlikte bulunma süreci olarak görülmektedir.

Denetim kavramının tanımı, uygulamalara ve gelişmelere bağlı sektörün ve örgütün amaç ve temel ilkelerine dayalı olarak yapılmakla birlikte genelde aynı anlamı içermektedir. Örgütler amaç, süreç, süreçteki insan kaynaklarının niteliği, sürecin kontrolü ve denetim sonucunun değerlendirilmesi bakımından farklılık gösterir. Sektörün ve örgütün kendine özgü yanlarının olması, denetim alt sisteminin de kendine özgü olması sonucunu ortaya çıkarır.

Kapsamlı bir tanımlamayla denetim; bir örgütte yapılmış ve yapılmakta olan işlerin, belirlenen hedef ve ilkelere uygunluk derecesini belirlemek ve raporlamak amacıyla uygulamaların; doğruluğunu, düzenliliğini, verimliliğini, etkinliğini, geçerliğini ve güvenilirliğini belirlenen kriterlere göre ortaya koyma ve değerlendirme sürecidir.

2. Eğitim Denetimi

Bilginin toplumsal, siyasal, ekonomik ve kültürel yaşamı yoğun ölçüde etkilediği, üretim sürecinin temel girdisi olduğu, insan davranışlarının iletişim sürecinde denetlenebilir konuma geldiği günümüzde; bütün bu gelişmelere eğitim sektörünün katkısı tartışmasız kabul edilen bir gerçekliktir. Bu gelişmeler okul yapısı, eğitim yönetimi, öğrenci öğretmen rolleri, farklılaşan öğretim programları, öğrenme ve öğretme ortamları ile gelişen teknoloji gibi değişkenler üzerinde bizleri düşünmeye zorlamaktadır(Arslan, 2005 s:72). Eğitim sistemi bu değişkenleri sürekli olarak izlemek, incelemek, değerlendirmek ve geliştirmek zorundadır. Eğitim sektöründeki bu örgütsel olgu, eğitimde denetimin önemini ve gerekliliğini ortaya koymaktadır.

Harris ve Bessent, yönetsel bir bakış açısı ile eğitim denetimini: “Okulun temel öğretimsel amaçlarının gerçekleştirilmesini doğrudan etkilemek için, okulun işleyişini sağlamak ve değiştirmek amacıyla okul çalışanlarının insanlar ve diğer nesnelere ilişkili olarak yaptığı her şeyin denetimi” olarak tanımlamışlardır. Denetimi bir program geliştirme etkinliği olarak gören Cogan ise bu kavramı: “Öğretim programının yazılması ve gözden geçirilmesi, öğretim materyalinin hazırlanması, öğretim sürecinin geliştirilmesi, öğretim sonuçlarının ailelere açıklanması ve genel olarak eğitim programının bütününün değerlendirilmesi” olarak tanımlanmıştır. Marks, Stoops ve King ise denetimi, öğretim süreci açısından ele alarak “öğretim programı ve öğretimin geliştirilmesini sağlamayı amaçlayan uygulama ve eylemlerin değerlendirilmesi” biçiminde ifade etmektedirler. Kimbal Wiles’e göre ise denetim bir insan ilişkileri sürecidir. Bu anlamda denetici, iletişim kuran, insanların birbirini dinlemesini sağlayan, benzer sorunları ve birbirine yardım

edebilecek kaynakları olan kişileri bir araya getiren, bireyleri yeni çalışmalar yapmaya teşvik eden, insanlarla sorunları tartışıp, onlara sorunlarına çözüm bulabilecekleri kaynakları öneren; bireylere bir öğretmen olarak, öğretim sürecinde kendilerini güvenli hissedebilecekleri uygun önerilerde bulunan ve kaynaklar sağlayan; bireylerin sistem ve uygulanan politikalar hakkındaki düşüncelerini açıklamaya teşvik eden kişidir. Denetimin yönetsel boyutunu vurgulayan Alfonso, Firth ve Neville “Denetim bütün karmaşık örgütlerde vardır, çünkü bütün örgütler kendilerini korumak, geliştirmek ve değiştirmek zorundadırlar. Örgüt ile denetim arasındaki ilişki doğrudan ve açıktır. Örgütsel kaynaklar, örgütsel etkililiğin sağlanması için kullanılmak zorundadır. Okul bir üretim sistemidir ve eğitimcilerin öğretimsel denetimi, örgüt ve üretim arasındaki bağların kurulması için kaçınılmazdır” demektedirler. Eğitim denetimini bir liderlik işlevi olarak ele alan Mosher ve Purpel ise “denetimin görevi, öğretmenlere nasıl öğretmeleri gerektiğini öğretmek; eğitimin program, öğretim ve diğer alanlarının yeniden formüle edilmesinde mesleki liderlik sağlamaktır” görüşünü ortaya koymaktadırlar(Akt. Aydın, 2005: 4,5).

Ross L. Neagley ve Dean Evans’a göre eğitimde denetim “öğretimin iyileştirilmesi için düşünülmüş olan olumlu, dinamik ve demokratik etkinliklerden oluşmaktadır” (Oliva, 1989: 7-8). Oliva denetimi, öğretimi geliştirmede öğretmenlere yardım sunma aracı olarak görmektedir. Fulwiler ise “denetim öğretmen eğitiminin kalbidir” şeklinde tanımlaması ile denetimin önemini vurgulamaktadır (Fulwiler, 1996: 21).

Eğitimde teftiş ve denetim kavramları birbirleriyle benzer anlamda kullanılmalarına rağmen denetim, teftiştten daha kapsamlı bir kavram olarak ortaya çıkmaktadır (Dinçer, 1986, s. 1). Teftiş, kapsam olarak genellikle devlet hizmetlerinin yönetmeliğe uygun olarak yapılıp yapılmadığını yoklamak ve takip etmek olarak tanımlanabilir. Eğitimde ise teftişin kapsamı, eğitim-öğretim-yönetim faaliyetlerini yerine getiren görevlilerin ilgili mevzuat doğrultusunda görevlerini nasıl, ne kadar ve ne zaman yaptıklarını kontrol; görevlerinde ne kadar başarılı olduklarını ve uyguladıkları yöntemin önceden tespit edilmiş bulunan ilkelere uygunluğunu belirlenmesidir (Karanlıktagezer, 1977, s.14-15). Dolayısıyla teftiş

daha çok yöneticiler tarafından görevlendirilen kişiler vasıtasıyla kurum içi personelin ve kurumun çalışmasının değerlendirilmesi anlamında kullanılabilir. Fakat, eğitim denetiminin amacı önceden saptanmış olan eğitim ve öğretim amaçlarının ne ölçüde gerçekleştiğini anlamaktır. Yani, eğitim denetimi sadece görevli personelin değerlendirilmesinden ziyade eğitim sisteminin veriminin değerlendirilmesi ile de alakalıdır ve denetimle ilgili birimlerin görevi eğitimden sorumlu bakanlığa hizmetlerini sürdürmesine katkıda bulunmak için gerekli konularda araştırma, planlama ve kılavuzluk yapmaktır (Başaran, 1988, s. 56). Daha geniş anlamda ele almak gerekirse eğitimde denetim, eğitim-öğretimin geliştirilmesi demektir (Dinçer, 1986, s. 10).

Teftiş, kamu yararı adına davranış kontrol sürecidir. Daha kapsamlı bir tanımlama yapmak gerekirse; teftiş, uygulamayı plan ile karşılaştırmak, plandan ayrılan noktaları saptamak ve bunların nedenlerini araştırmak, aksaklık ve yanlışları giderici, düzeltici çalışmalar yapmaktır. Teftiş; bağlı bulunduğu kuruluşun amacına en verimli şekilde, zamanında ve mevcut hukuk düzenine uygun olarak ulaşıp ulaşmadığını amaca yönelmede kullanılan metotların yapılan işlem ve eylemlerin uygunluğunu, bunların verimi, etkinliği ve hizmet kalitesi sağlayıp sağlamadığını araştırmak ve kontrol etmektir. Ulaşılması ön görülmüş hedeflerden ve mevzuattan sapmalar varsa bunları ve meydana geliş nedenlerini ortaya çıkarmak, bu sapmaların düzeltilmesi için uygulayıcıya ve kuruluşun başındaki yöneticiye ışık tutacak şekilde, mümkün hal çareleri arasından en iyi ve tutarlısını seçerek tavsiyelerde bulunmak, bunlarla ve eğitim haberleşme merkezi ile taşra arasında köprü kurma, merkezin hizmetin yürüyüşü ile ilgili her türlü planlama ve düzenleme çalışmalarına katılma gibi görevlerde, hizmetlerin, örgütün amacına en uygun tarzda yürütülmesine yardımcı olmaktır (Taymaz 1997: 1-3).

3. Denetimin Öğeleri

Denetim kavramının algılanması, onun öğelerinin bilinmesine bağlıdır. Bunlardan birincisi, durum saptama, ikincisi değerlendirme ve üçüncüsü ise düzeltme ve geliştirmedir. Durum saptama amacıyla yapılan bir etkinlik olan kontrol,

klasik denetim kavramı karşılığında kullanılmaktadır. Türkçe sözlükte “İnceleme” “karşılaştırma” olarak tanımlanmakta, yani kontrol süreci durum saptama ve karşılaştırma ile sınırlı olmakta, kanıtlamaya yönelik görülmektedir. Bu özellikleri ile kontrolün denetimin ilk basamağı olduğu söylenebilir. Denetim kavramının ikinci ögesi olan değerlendirme; ölçüm sonuçlarının bir ölçütle karşılaştırılıp değer yargısında bulunulması süreci olarak tanımlanabilir. Değerlendirmenin yapılması için bir araştırma sürecine ve durum saptayıcı veri toplamaya gereksinim vardır. Bu süreç sonunda, değerlendirilecek olan veriler ortaya çıkar. Kontrolün kanıtlamaya yönelik olmasına karşın, değerlendirme geliştirmeye yöneliktir (Başar, 2000: 6,7).

Denetim kavramının üçüncü ögesi, değerlendirme sonucu ortaya çıkacak seçeneklerden karara dönüşenlerin uygulanması şeklinde görülebilecek olan düzeltme ve geliştirme etkinlikleridir. Değerlendirme sonucunda ortaya çıkan eksikliklerin tamamlanması fazlalıkların atılması, yanlışların doğruya dönüştürülmesi, amaç ve planlardan sapmaların düzeltilmesi, daha iyi süreç ve sonuçlar için öneri ve uygulamalara ulaşılması, bu öge içinde görülür. Denetim, birbirine bağımlı olan ve çembersel olarak işleyen bu üç ögenin bir araya gelmesiyle oluşur.

4. Denetimin Süreçleri

Denetim süreçleri yönetim süreçlerini izlemektedir. Bu süreçlerden üç genel süreç şunlardır: 1. Planlama 2. Uygulama 3. Yeniden düzenleme. Bu süreçler denetimin tanılama-kontrol, değerlendirme, düzeltme-geliştirme öğelerinin üçü için de geçerlidir. Denetimle ilgili her etkinlik planlanmalı, uygulama sonunda da değerlendirilmeli ve geliştirilmelidir (Başar, 2000: 19).

5. Denetimin İlkeleri

Denetimin amaçlarına ulaşabilmesi için uyulması gereken ilkeleri vardır. Bu ilkelerin başında amaçlılık gelir. Amaçlılık ilkesi, denetim süreçlerinden birisi olan “amaç saptamada” somutlaşır, denetimin hem gerekçesini hem hedefini belirler.

Planlılık, her eylem gibi; denetimin bir ilkesidir. Denetim uzun ve kısa dönemli planlara bağlanmalı amaçlara yönelik olan bu planlarda denetimden etkileneceklerin görüşleri de yer almalıdır. Denetim planı, planlamanın genel ilkeleri doğrultusunda yapılmalıdır. Denetimin başka bir ilkesi olan süreklilik denetimin etkili olabilmesinin koşullarından birisidir. Sürekli denetim, geçmiş ve gelecek boyutlarının etkileşimini sağlar. Nesnel olmayan bir denetimin işlevlerini yerine getirilebilmesi çok güçtür. Denetim etkinliklerinde toplanan ve değerlendirilerek karar dayanağı olarak kullanılan verilerin geçerli ve güvenilir olmasının koşullarından birisi de nesnelliktir. Nesnel olmayan bir denetim, bilimsel de olmaz.

Bütünlük ilkesi, düşünce ve eylemlerde sistem görüşünün gözetilmesini gerektirir. Kapsamlı düşünme, olguları her yönüyle görüp değerlendirebilme, onları etkileyen tüm değişkenlerin ilişkilerini hesaba katabilme bütünlük ilkesine ilişkindir.

Durumsallık veya görelilik olarak adlandırılabilir olan denetim ilkesi mutlaklık karşıtıdır. Durumsal farklılıklar, edimin nicel ve nitel düzeyini etkileyerek aynı bireylerin, farklı yer ve durumlarda farklı görülmelerine yol açabilir. Bu görülmeye değerlendirmeye aynen yansırsa değerlendirme sonuçları yol gösterici olacak yerde, yanıltıcı olur. Bu yanılgıları önlemek için denetim durumsal olmak zorundadır. Farklı koşullarla çalışan insanlardan aynı sonuçları beklemek yanlıştır.

Denetimin ilkelerinden birisi de açıklıktır. Bu ilke, amaçlarda ve süreçlerde görevlilerden neler beklendiğine ilişkin olduğu kadar denetçi eylemlerinin yöntem, süreç ve sonuçlarındaki açıklığa da ilişkindir (Başar, 2000: 10-12).

Demokratiklik ilkesi bir denetim türü olarak anılan Demokratik ve Modern Denetim'e adını vermiştir. İnsan ögesinin ağırlık taşıdığı eğitim örgütlerinde, denetim demokratik olmak zorundadır, aksi halde, otokratikliğin tüm sakıncalarını da taşır. Denetçi demokratik bir eğitim lideri olmalı, yetkiden çok etkiyi, özendirmeyi, ödülü, işbirliğini, katılmayı kullanmalıdır (Başar, 2000: 12).

Denetimin ilkeleri, yalnızca tek başlarına değil, birbirleriyle etkileşim, neden sonuç ilişkileri içinde uygulanmalıdır. Örneğin, durumsallık bütünlüğü gerektirir,

açıklık demokratiklikle etkileşir, süreklilik ve planlılık ilişkileri de böyledir. Bu uygulama, denetimin bütünlüğü ve etkililiği için gereklidir (Başar, 2000: 12).

6. Denetimin Boyutları

Denetimin üç boyutu vardır: Yönetim, program ve öğretim.

Denetimin yönetim boyutu aşağıdaki gibi sıralanabilir:

1. Amaç ve önceliklerin belirlenmesi,
2. Politikaların geliştirilmesi ve standartların belirlenmesi,
3. Uzun dönemli planlama yapılması,
4. Örgütsel yapının oluşturulması,
5. Kaynakların belirlenmesi ve sağlanması,
6. İşgören kadrosunun seçilmesi,
7. Gerekli donanımın sağlanması,
8. Gerekli finansal kaynağın sağlanması,
9. Öğretimin örgütlenmesi,
10. Okul-çevre ilişkilerinin geliştirilmesi.

Denetimin program boyutu aşağıdaki gibi sıralanabilir:

1. Öğretimsel amaçların belirlenmesi,
2. Gereksinimlerin belirlenmesi ve araştırma yapılması,
3. Planlı değişme ve program geliştirme,
4. Programların çeşitli özel hizmetlerle ilişkilendirilmesi,
5. Materyalin seçilmesi ve kaynakların dağıtılması,
6. Öğretim kadrosunun oryantasyonunun sağlanması,
7. Donanımdaki değişikliklerin önerilmesi,
8. Öğretim için gerekli olan yatırımın kestirilmesi,
9. Öğretim programlarının hazırlanması,
10. Okul programlarının geliştirilmesi ve dağıtılması.

Denetimin üçüncü ve son boyutu olan öğretim boyutu aşağıdaki gibi sıralanabilir:

1. Öğretim planlarının geliştirilmesi,

2. Programların değerlendirilmesi,
3. Yeni programların tanıtılması,
4. Öğretimin örgütlenmesinin yeniden düzenlenmesi,
5. Öğretimsel kaynakların dağıtılması,
6. Öğretmenlere danışmanlık ve yardım sağlanması,
7. Olanakların değerlendirilmesi ve gerekli değişikliklerin sağlanması,
8. Dağıtılan parasal kaynakların kullanımının değerlendirilmesi,
9. Hizmet içi eğitim programlarının düzenlenmesi ve eşgüdümün sağlanması,
10. Toplumsal gereksinimlere ve düşüncelere yanıt verilmesi (Akt. Aydın, 2005: 12-14).

7. Denetim Modelleri

Denetimin sınıflandırılmasında farklı yaklaşımlar farklı sonuçlar doğurmuştur. Alan açısından bakıldığında denetim; birey ve kurum denetimi diye iki sınıfa ayrılır. Yöntem açısından bakıldığında denetim; klasik, modern ve klinik denetim diye ayrılır.

Eğitim denetimi açısından denetim modelleri ise aşağıdaki gibi sıralanabilir:

1. Bilimsel Denetim: Yirminci Yüzyılın başlarında Frederick Taylor'un öncülüğünde başlamıştır. Öğretmenliğin profesyonelleşmesi, öğretmenlik mesleğinin gerçekleştirilmesinde vazgeçilmez olan standartların saptanması ve bunlara uygunluğun aranması açısından büyük katkılar getirmiştir. Ancak bu katılaştırılmış uygulama yaratıcılığı olumsuz etkilemiş ve mesleği sıkıcı hale getirmiştir.
2. Sanatsal Denetim: Elliot Eisner tarafından geliştirilen bu model bütüncül bir özellik taşımaktadır. Bu yaklaşım anlayış, duyarlılık ve deneticinin sınıfta ortaya çıkan önemli ayrıntıları değerlendirme bilgisine dayalıdır. Eisner'e göre öğretim bir sanattır ve her zaman önceden tasarlandığı gibi gerçekleşmez. Tam tersine koşullara göre değişir. Öğretmenlerin nasıl

öğretmeleri gerektiği konusunda kesin kurallar, onları kilitler. Sanatsal yaklaşım, uzun bir döneme yayılmış tekrarlı sınıf gözlemleri yapılmasını gerektirir. Tekrar eden gözlemler öğretmen ve denetici arasında açık bir iletişimin gelişmesine fırsat sağlayarak karşılıklı anlayış ve güven yaratır.

3. Öğretimsel Denetim: Öğretimsel denetim kavramı, bir öğretim kurumu içinde yer alan farklı eğitimci gruplarının yerine getirdikleri çok geniş bir süreci tanımlamak için kullanılmaktadır. Öğrencilere öğretmen ve deneticinin işbirliği ile yüksek nitelikli öğrenme ortamları sağlamak için, eğitim ve öğretim sürecinde öğretmene yardım sağlanması temel amaçtır. Öğretimsel denetim süreci doğası gereği öğretmen, öğrenci ve denetici arasında bir işbirliğini ve aktif katılımı gerekli kılmaktadır. Öğretimsel denetim kısaca öğretmenlere hem bireysel hem de grup içinde hizmet etmektedir. Temel olarak öğretimsel denetimin anlamı, öğretimin sürecinin iyileştirilmesinde öğretmene yardım sağlamaktır. Bu yolla öğretmene performansına ilişkin objektif bir geri bildirim sağlanmış olur.
4. Klinik Denetim: Bu kavram ilk kez 1960'ların başlarında Harvard Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim üyelerinden Morris Cogan, Robert Goldhammer ve Robert Anderson tarafından kullanılmıştır. Bu denetimin öncelikli amacı öğretmenin öğretimsel performansının gelişimine yardımcı olmaktır. Klinik denetim süreci denetmenin öğretmenle bir görüşme yapmasıyla başlar. Bu görüşmede öğretmen kişisel ilgilerini, gereksinimlerini ve isteklerini açıklama fırsatı bulabilir. Denetmenin rolü, öğretmene o anki öğretim performansı ile ilgili resmi açıkça birlikte görmelerini sağlamak, böylece karşılıklı beklentileri netleştirmek, öğretmenin olması gereken ideal öğretimi görmesini sağlamak ve öğretmenin mevcut performansı ile olması gereken arasındaki farkı ortaya koymaktır. Daha sonra öğretmen ve denetmen, öğretmenin öğretiminin ideale nasıl yaklaşabileceğine ilişkin kullanması gereken yeni yöntemleri birlikte belirlerler.
5. Gelişimsel Denetim: Carl Glickman tarafından geliştirilmiş olan "Gelişimsel Denetim" yaklaşımına göre, denetici öğretmenin gelişimsel düzeyini analiz etmek ve bu gelişim düzeyine uygun bir denetim davranışı sergilemekle sorumludur. Bu yaklaşımın amacı denetimi korku verici bir süreç olmaktan

çıkarak öğretmenlerin gereksinimlerine daha uygun bir süreç haline getirmektedir. Bu yaklaşımın en zor tarafı öğretmenin gelişim düzeyinin sağlıklı bir biçimde ortaya konulmasıdır. Bunu yapacak denetmenlerin bu konuda çok iyi eğitim almış olmaları gerekmektedir.

6. Farklılaştırılmış Denetim: Farklılaştırılmış denetim (Differentiated Supervision) Allan Glatthorn tarafından geliştirilmiştir. Bu denetim modelinde öğretmene alacağı denetim ve değerlendirme hizmetlerinin türleri konusunda seçenekler sunulur. Genelde farklılaştırılmış denetim aday öğretmenlere ve ciddi sorunları olan asil öğretmenlere, yoğun gelişme fırsatları sunan bir denetim modelidir. Diğer öğretmenler ise mesleki gelişimlerini beslemek, gelişimsel bir yaklaşımla takım halinde ve işbirliği içinde çalışmak ya da öz yönelimli yaklaşımlar kullanmak istediklerinde bu seçeneklerden yararlanırlar. Bu modelde değerlendirme süreci de öğretmenin statüsüne ve yeterliğine göre değişir (Akt. Aydın, 2005: 45-60).

8. Türkiye Eğitim Denetiminin Tarihsel Gelişimi

Anayasanın 42. maddesine göre eğitim ve öğretim devletin gözetimi ve denetimi altında, Atatürk ilke ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş esaslara göre gerçekleştirilir. Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 56. maddesine göre eğitim-öğretim hizmetinin devlet adına yürütülmesinden, gözetim ve denetiminden Milli Eğitim Bakanlığı sorumludur.

Cumhuriyet döneminde eğitim denetimi ile ilgili düzenlemeler ilk defa 1923 yılında yayımlanan Maarif Müfettişleri Talimatnamesi ile başlatılmıştır. Bu talimatname ile müfettişlik makamının kuruluş, müfettişlik görev ve yetkileri ile teftiş esasları açıklanmıştır. Teftiş kurulu da aynı yıl içerisinde kurulmuştur. 1926 yılında 789 sayılı Maarif Teşkilatı Kanunu'nun çıkartılması ve maarif eminliklerinin kurulması üzerine, bakanlık müfettişlerinin hak, yetki ve görevlerine ilişkin yönetmelik hazırlanmıştır. Bu yönetmeliğe göre müfettişler vekalet müfettişi (Bakanlık Müfettişi) ünvanı altında merkez müfettişleri ve mülki müfettişleri olmak üzere iki gruba ayrılmıştır (Taymaz, 1982: 13-14).

İlköğretimde teftiş hizmetleri ile bu hizmetleri yürütecek müfettişlerin yetiştirilmesi işi ise bakanlık tarafından sistemli olarak ilk defa 1927 yılında ele alınmıştır. 3 Ocak 1927 tarihinde İlk Tedrisat Müfettişleri Talimatnamesi yayımlanmış ve aynı yıl yürürlüğe konulmuştur. Yönetmeliğe göre her ilçede bir ilköğretim müfettişliği bulunması sağlanmıştır (Bilir, 1991: 47-48).

1983 yılında 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda ve 222 sayılı kanunda yapılan değişikliklerle ilköğretim ve orta öğretimde yeni bir yapılanmaya gidilmiştir. Orta öğretimin birinci kademesindeki okullar, ilköğretim adı altında ilkokullar ile bütünleştirilmiştir. Yapılan bu değişiklik sonucunda Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı olarak görev yapmakta olan müfettişlerin görev alanları yeniden belirlenmiştir (Oktay, 1997: 85).

Bugün Türk eğitim sisteminde denetim hizmetleri, bakanlık ve ilköğretim müfettişliği olmak üzere ikili biçimde örgütlenmiştir. Bakanlık müfettişleri Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu'nda ve doğrudan bakana bağlı olarak, ilköğretim müfettişleri ise taşra teşkilatında ve valilik (il milli eğitim müdürlüğü) emrinde görev yapmaktadırlar. Bakanlık müfettişlerinin görev ve sorumlulukları Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Yönetmeliği ile ilköğretim müfettişlerinin görevleri ise 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu, İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği ve Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi'ne göre düzenlenmiştir.

9. Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Müfettişliği

İlköğretim müfettişlerinin göreve atanma ve yetiştirilmeleri Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Yönetmeliği'ne göre belirlenmiştir. Bu yönetmelik uyarınca ilköğretim müfettişliğine başvurabilmek için 4 yıllık bir yüksek okuldan mezun olmak ve sınavın açıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibariyle 40 yaşını doldurmamış olmak ve yapılacak inceleme sonunda tutum ve davranışları ile ilgili olarak başvurduğu göreve alınmasına engel bir durumunun bulunmaması gerekir. Bu şartlara ek olarak, ilköğretim müfettişliğine başvuran

adayların Milli Eğitim Bakanlığı teşkilatında görevli olması gerekmektedir. Adayların, bakanlığa bağlı resmi veya özel kurumlarda en az sekiz yıl öğretmenlik yapmış olmak; bakanlık merkez veya taşra teşkilatında en az dört yıl öğretmenlik, üç yıl da yöneticilik görevinde bulunmuş olmak; fakültelerin eğitim yönetimi, teftişi, planlaması ve ekonomisi veya eğitim yönetimi ve denetimi anabilim dalından mezun ya da yüksek lisans veya doktora yapmış olanlardan bakanlığa bağlı resmi okul ve kurumlarda en az üç yıl öğretmenlik ve yöneticilik yapmış olmak şartlarından herhangi birini taşımaları istenmektedir.

Adaylar milli eğitim mevzuatı, öğretmenlik meslek bilgisi, özel alan bilgisi ve genel kültür ile ilgili konulardan oluşan bir yazılı sınava girerler. Yazılı sınavda başarılı olanlar sözlü sınava çağırılırlar. Sözlü sınavda ise adayın yazılı sınav konularındaki bilgileri ile birlikte, temsil yeteneği, tutum ve davranışları, anlatım ve yorumlama yeteneği ölçülür. Yazılı ve sözlü sınavlarının aritmetik ortalaması alınarak sınavların değerlendirilmesi ve sıralama yapılır.

Sınavı kazanan adayların görevlerini yapmalarına engel olacak herhangi bir özürleri olmadığını ve sağlık durumlarının her türlü iklim ve yolculuk şartlarına uygun olduğunu bir sağlık raporu ile belgelemelerinden sonra ihtiyaç bulunan illere kura ile müfettiş yardımcısı olarak atanırlar. Müfettiş yardımcısı olarak ataması yapılanlar Türkiye Ortadoğu Amme İdaresi veya üniversitelerde yapılacak hizmet içi eğitim ve bu eğitimde başarılı olanların katılacağı görev başında eğitimi içeren iki aşamalı bir yetiştirme programına alınırlar. Yetiştirme programının süresi üç yıldır. Müfettiş yardımcılarında eğitim yönetimi, planlaması, teftişi ve ekonomisi ya da bunlara denkliği onaylanmış yüksek öğretim kurumlarından mezun olanlar ya da bu alanlarda lisansüstü eğitim görenler anayasa, temel hukuk bilgileri, eğitim ve idare hukuku ve iktisat konularında; yukarıda belirtilen bölümler dışındaki öğrenim programlarından mezun olanlar ise, anayasa, temel hukuk bilgileri, eğitim ve idare hukuku ve iktisat konularına ek olarak eğitim yönetimi, teftişi ve planlaması ve ekonomisi konularında hizmet içi eğitime alınırlar.

Hizmet içi eğitim sonrasında yapılan sınavda başarılı olanlar görev başında yetiştirme eğitimine alınırlar. Bu programa rehberlik ve iş başında yetiştirme, teftiş

ve değerlendirme, inceleme ve soruşturma konuları ile tutum ve davranışlar dahildir. Rehber müfettiş ve müfettişlerin buldukları gruptaki grup başkanları müfettiş yardımcılarını hakkında altı ayda bir defa görev başında yetiştirme programını uyarınca bir değerlendirme formunu doldurarak ilköğretim müfettişleri başkanına sunarlar. Müfettiş yardımcısı olarak üç yıllık yetiştirme eğitiminin sonunda başarılı olanlar bakanlıkça yeterlik sınavına çağırılırlar. Mevzuat, inceleme ve soruşturma, mesleki yardım, rehberlik, iş başında yetiştirme, teftiş ve genel kültür konularından oluşan sınavda başarılı olan adaylar Personel Genel Müdürlüğü'nün önerisi ve bakanlığın onayı ile buldukları ya da ihtiyaç duyulan ile müfettiş olarak atanırlar (MEB İlköğretim Müfettişliği Başkanlıkları Yönetmeliği).

Her ilde il milli eğitim müdürlüğü bünyesinde Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Müfettişleri Yönetmeliği'nde belirtilen görevlerin yerine getirilmesini sağlamak üzere ilköğretim müfettişleri başkanlığı oluşturulmuştur. İlköğretim müfettişleri başkanlıkları doğrudan il milli eğitim müdürüne bağlı olarak görev yaparlar. Amaçları rehberlik, iş başında yetiştirme, teftiş ve değerlendirme, inceleme, soruşturma hizmetlerinin yürütülmesidir. Başkanlık bünyesinde ilköğretim müfettişleri kurulu, inceleme ve değerlendirme komisyonu, teftiş grupları ve başkanlık bürosu bulunur (MEB İlköğretim Müfettişliği Başkanlıkları Yönetmeliği).

İlköğretim müfettişleri kurulu başkan, başkan yardımcıları ile müfettişler ve müfettiş yardımcılarında oluşur. İlköğretim müfettişlerinin başkanı aynı zamanda ilköğretim müfettişleri kurulunun da başkanıdır. Kurul, bir öğretim yılı içerisinde öğretim yılının başı, ortası ve sonunda olmak üzere en az 3 defa bir gündemle toplanır. Ayrıca il milli eğitim müdürünün yazılı isteği üzerine kurul olağanüstü toplantıya çağrılabilir. Bakanlıkça yapılan düzenlemeler çerçevesinde ilköğretim müfettişleri kurulunun yerine getirmesi gereken görevler: Görev alanına giren okul ve kurumların denetlenmesi ve bunlar ile ilgili olarak alınması gereken önlemleri belirlemek; mesleki toplantı ve hizmet içi kurslara ilişkin programları hazırlamak, valilikçe kurulda görüşülmesi istenen konuların ve belirtilen görüşlerin değerlendirmesini yapmak, okul ve kurumlarda denetim hizmetlerinin yerine getirilmesinde önceden belirlenen amaçlara ne dereceye kadar ulaşıldığını, sorunların neler olduğunu ve alınması gereken önlemleri saptamak; okul ve kurumlar ile bu

kurumlardaki personel ile ilgili teftiş raporlarının değerlendirmesini yapmak, teftiş gruplarının dzenlediği oğretim yılı sonu raporlarını incelemek, eğitimin kalitesini artırmak, sorunları belirleyip bunlara çözümler bulmak amacıyla araştırma konuları saptamak; görev alanına giren kurumların çalışma programını belirlemek ve buralardaki rehberlik çalışmalarını yürütmektir (MEB İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi).

Başkanlık bünyesinde bulunan teftiş gruplarının oluşturulmasında gruplarda bulunması gereken müfettiş ve müfettiş yardımcısı sayısı sorumlu oldukları bölgede görevli yönetici, oğretmen ve diğer personelin sayısı dikkate alınarak belirlenir. Teftiş grubuna müfettişlerin kendi aralarından seçimle belirleyip ilköğretim müfettişleri kurul başkanına sundukları iki adaydan, başkanın önerisi ve il milli eğitim müdürünün uygun görmesi sonucunda valilik onayı ile görevlendirilen bir müfettiş başkanlık eder. Teftiş grubu kendi içinde alt gruplara ayrılabilir. Alt grup sorumlusu grup başkanı tarafından belirlenir (MEB İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi). Teftiş grupları sorumlu oldukları bölgede bulunan,

- İlköğretim okullarının,
- Yetiştirici ve tamamlayıcı sınıflar ve kursların,
- Özel eğitime muhtaç çocuklar için açılmış okullar ve sınıfların,
- Okul öncesi eğitim kurumları, uygulama sınıfları ile tamamlayıcı sınıflar ve kursların,
- Halk eğitim merkezi ve akşam sanat okulları ile bunlara bağlı kursların,
- Çıraklık eğitim merkezlerinin,
- Eğitim araçları ve donatım merkezi ve akşam sanat okulu müdürlüklerinin,
- Rehberlik ve araştırma merkezlerinde ve akşam sanat okulu müdürlüklerinin,
- Öğretmenevi ve akşam sanat okulları, öğretmenevi lokalleri ve sosyal tesislerin,
- Millî eğitim yayınevlerinin,
- Gençlik ve izcilik eğitim tesislerinin,
- Öğrencileri yetiştirme ve sınavlara hazırlama kurslarının,

- Özel öğretim kurumlarına bağlı dersane ve okullar ile her türlü yaygın eğitim kurslarının,
- Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı Kur'an kurslarının,
- Dernek ve vakıflarca açılan ve Bakanlığın denetimi ve gözetimi altında bulunan gerçek, tüzel (şirket) kişilere ait öğrenci yurtların,
- Valilikçe denetimi uygun görülen diğer okul ve kurumların denetiminden sorumludurlar (MEB Tebliğler Dergisi, Ocak 2000, Sayı 2508, s. 5).

İlköğretim müfettişleri görevli oldukları bölgelerde kurum denetimi, kurs ve seminer denetimi gerçekleştirirler. Kurum denetimi sırasında denetimin yapıldığı kurumda görevli yönetici, öğretmen ve diğer personeli denetlerler. Denetim sırasında müfettişler görevli personele sistemdeki yenilikleri iletirler, kurumun çalışmalarını güçleştiren veya zayıflatan nedenleri belirlerler, eğitim-öğretim ve yönetim sürecini ilgili mevzuat uyarınca gözleyip, önceden belirlenmiş ölçütlere göre değerlendirirler ve daha etkili bir duruma gelmesi için geliştirilmesine rehberlik ederler. Teftiş süresince gözlenen ve belirlenen durumlar kurum teftiş raporunda yazılır (Milli Eğitim Bakanlığı İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi).

10. İlköğretimde Denetim ve Önemi

Eğitim, insan ile hayat arasında bir köprü olduğundan, toplumdaki değişme ve gelişme oranına paralel olarak gerekli nitelikte ve sayıda insanın yetiştirilmesinde önem kazanmaktadır. Okul, böyle bir ortamda insanın çevresinde meydana gelen değişiklikleri karşılamak üzere, birey davranışlarını değiştirmek ve yeni davranışlar kazandırmakla yükümlüdür. Bu durumda eğitim sistemini, amaçlarına ulaştırma görevini üzerine alan okulun hem çevredeki gelişmelere uyum sağlması hem de çevrede beklenen değişmeleri meydana getirebilecek yeterliğe ulaştırılması gerekmektedir. Eğitim sistemi görevlerini okul denilen formal teşkilatta gerçekleştirmektedir. Okulun, görevlerini gerçekleştirme derecesini bilmek için planlı ve programlı bir biçimde teftiş yapılması gerekli olmaktadır. Okul formal bir teşkilat olmanın bir gereğidir. Okul sisteminin girdi, işleme ve çıktı unsurlarından

bilgi alınması ve bu unsurların sistemin gelişiminde kullanılmak üzere düzenlenmesi için “teftiş sistemi”nin işe koşulması mecburiyeti vardır (Aydın, 2000: 36-37).

.Günümüzde, okullarda öğrenilen bilgi ve kazanılan beceriler hızlı değişmeler karşısında güncelliklerini koruyamamakta ve çok çabuk eskimektedir. Bu yüzden, her meslek dalında olduğu gibi, öğretmenlikte de sürekli kendini yenilemek zorunludur. Fakat bu konuda öğretmenlerin kendi başlarına bırakılmamaları gerekir. Her toplum ve her okul sistemi özgün önlemler almalı, sistemin yenilenebilmesi için yeni düzenlemeler yapmalıdır. Konu birey düzeyinde değil, örgüt düzeyinde ele alınmalıdır. Öğretmenlere sağlanan örgütsel desteğin temel amacı, hiç kuşkusuz daha etkili bir eğitimin gerçekleştirilmesidir. Böyle bir yardımın planlı ve programlı olması, kurumlaşması bir örgütsel ve mesleksi zorunluluktur. Amaç öğretimi gelişmek olduğuna göre, amaca yönelik eylemlerin hareket noktasının öğretme ve öğrenme fiilinin yürütüldüğü ortam olması bilimsel bir zorunluluktur. Bu durum, okullarda sınıf denilen birimlerde olup bitenlerin planlı ve programlı olarak gözlenmesini, denetlenmesini gerekli kılmaktadır.

Eğitimde teftişin, gerekli olması, bir bakıma okulun kendi varlığını sürdürmeye kararlı oluşunun bir sonucudur. Bilindiği gibi, her formal teşkilat, belli bir amaç ya da amaçlar bütünü gerçekleştirmek için kurulur. Bu amacı gerçekleştirdiği sürece varlığını koruyabilir. Bu yüzden ki, teşkilat varoluş sebebi olan amacını gerçekleştirme derecesini sürekli olarak bilmek ve izlemek durumundadır. Bu da teşkilat girdilerinin, sürecin ve çıktılarının planlı ve programlı olarak sürekli bir biçimde kontrol edilmesi ve değerlendirilmesi ile mümkündür. Bu durum, sürekli bir izleme değerlendirme ve geliştirme etkinliğini kapsayan teftişin önem ve gerekliliğini göstermektedir.

Teftiş, çok yönlü ve karmaşık bir süreç olup tüm kurum personelinin ortak bir ürünü, görevi ve sorumluluğudur. Örneğin eğitim sistemi içinde okullarda görevli yönetici ve öğretmenler çeşitli sorunlarla karşılaşır. Ayrıca öğretim süreç ve tekniklerindeki gelişmeler, sosyal ve ekonomik gereksinimlerin değişmesi, eğitimde yenilikleri zorunlu kılmaktadır. Bütün bu gereksinimlerin karşılanabilmesi için tüm yönetici, öğretmen, diğer personel ve müfettişlerin birlikte çalışması, işbirliği

yapmaları ve birbirlerine yardım etmeleri zorunludur. Bu bakımdan eğitimde sürekli bir gelişme ve ilerlemeyi sağlamak için teftiş hizmetinin gerekliliği ve önemi artmaktadır.

11. Denetmen ve Görevleri

Eğitimdeki son gelişmeler, teftiş alanını da etkilemiştir. Bu değişiklik, müfettişlerin rol ve görevlerini değiştirerek klasik müfettiş tipinden, idealist müfettiş tipine; tavsiyeci müfettiş tipinden, yapıcı ve araştırmacı müfettiş tipine geçişi sağlamıştır (Bursalıoğlu, 2000: 194)

İlköğretim denetmenleri, 27 Ekim 1990 tarih ve 20678 sayılı resmi gazetede yayınlanan ve halen yürürlükte olan “MEB İlköğretim Müfettişleri Kurulu Yönetmeliği” ve bu yönetmeliğe dayanarak hazırlanan 28 Ekim 1991 tarih ve 2346 MEB Tebliğler Dergisi’nde yayınlanan “MEB İlköğretim Kurumları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi”ne göre görev yapmaktadırlar.

Yönetmeliğin 34. maddesine göre ilköğretim denetmenlerinin görevleri:

- a) Rehberlik ve iş başında yetiştirme
- b) Teftiş ve değerlendirme
- c) İnceleme
- d) Soruşturma olarak belirlenmiştir (MEB İlköğretim Müfettişler Kurulu Yönetmeliği, madde 34)

Müfettişler, gittikleri kurumda görevlerini yerine getirirken, aşağıdaki etkinliklerde bulunurlar:

- a. Durum saptama,
- b. Önerilerde bulunma,
- c. Değerlendirme,
- d. Geliştirme (Tebliğler Dergisi, Ekim, 1999-2505, 185-186).

Müfettişler belirlenen görevleri yukarıdaki süreçlerle yerine getirirken, rol boyutunu oluşturan ve her biri birer yeterlik alanı olabilen aşağıdaki rolleri oynamalıdır. Taymaz'a göre bu roller:

- a. Yöneticilik,
- b. Liderlik,
- c. Öğreticilik,
- d. Rehberlik,
- e. Araştırma uzmanlığı,
- f. Sorgu yargıçlığıdır (Taymaz, 1997: 44).

Oliva'ya göre ise, denetmenlerin sorumluluklarının gerekli kıldığı roller şunlardır:

- a. En iyi ve en yeni yöntemlere ilişkin bilgi sahibi olan bir öğretim uzmanı,
- b. Eğitim programı ve bu programı geliştirme yollarına ilişkin bilgi sahibi olan bir eğitim programı uzmanı,
- c. Bilgileri ve düşünceleri öğretmenlere aktaran ve iyi bir dinleyici olan bir iletişimci,
- d. Öğretmenler için yararlı çeşitli programları düzenlemede hünerli bir organizatör,
- e. Grupla nasıl çalışılacağını ve onlardan en yüksek verimi nasıl alacağını bilen bir grup lideri,
- f. Öğretmenlerin öğretim, eğitim programı ve kendi kendilerini değerlendirmelerine yardımcı olan bir değerlendirmeci,
- g. Düşünceleri için öğretmenlere yeni fikirler veren bir uyarıcı,
- h. Program ve seviyeler arasında uyumu sağlamaya çalışan ve birbirlerinin problemlerini fark etmelerinde öğretmenlere yardımcı olan bir koordinatör,
- i. Sistem ve toplulukta yeni olan ve bilgi edinmek isteyen öğretmenlere yardım etme sorumluluğu olan bir rehber,
- j. Kendi uzmanlığından yararlanma arzusu olan öğretmen ve öğretmen grupları için yardıma hazır bir danışman (Oliva, 1989: 552).

Esposito, Smith ve Burbach'a göre müfettişlere “yardımcı rol ve yönetsel rol” kapsamında değerlendirilen bazı görevler de verilmektedir (Lovell ve Wiles, 1981: 12). Bu görevler:

- a. Yardımcı rol kapsamında değerlendirilen görevler:
  - Sınıfta ziyaret ve gözlemde bulunmak,
  - Öğretmenlerle ayrı ayrı görüşmeler yapmak,
  - Eğitim programı projeleri geliştirmek ve program geliştirme çabalarını koordine etmek,
  - Yeni öğretimsel iletişim aracı geliştirmek ve hazırlamak.
- b. Yönetsel rol kapsamında değerlendirilen görevler ise şunlardır:
  - Öğretimsel programları koordine etmek,
  - Okul programlarının değerlendirilmesinde yardımcı olmak,
  - Yönetimsel görevleri yerine getirmek.

Dodd, müfettişlerin okulların teftişi, kursların planlanması ve uygulanması, seminerlerin düzenlenmesi gibi etkinlikleri içeren asıl görevlerini yerine getirebilmeleri için, yönetsel görevlerden mümkün olduğunca uzak tutulmaları gerektiğini belirtmektedir (Dodd,1972: 6).

Bu görevleri ve rolleri sergilemek için de doğal olarak müfettişlerin belli yeterliliklere sahip olmaları gerekir.

Yeterlilik, bireyin görevleriyle ilgili rollerini amaçlarına uygun olarak yerine getirebilmesi için sahip olması gereken bilgi, beceri ve tutumlardır. Kısa bir ifade ile bireyin rollerini oynayabilmesi için sahip olması gereken güçtür (Taymaz, 1997: 44).

Müfettişten beklenen yeterlilikler ise; karar yeterliliği, insancıl ve teknik yeterliliğidir.

Alanında yeterli ve başarılı bir müfettiş örneği sergilemesi için müfettişten beklenenler Taymaz tarafından şu şekilde sıralanmaktadır:

- a. Müfettişlik statüsüne pozitif bir yaklaşımla bağlanmak ve bu statüye göre ilerlemek,
- b. Görevinin bir kamu hizmeti olduğunu, amaçlarını ve standartlarını kavramak,
- c. Müfettiş olduğundan fark edilir bir gurur duymak, sorumluluğunu hissetmek,
- d. Teftiş hizmetlerini analiz etmek, hangilerinde en başarılı olduğunu saptamak,
- e. Gözlem ve değerlendirme yapmak için gerekli araç ve teknikleri geliştirmek,
- f. Teftiş ettiği personeli ile olumlu ilişkiler kurmak, güdüleme, isteklendirme yollarını aramak,
- g. Kurumlarda alışan personele yardımcı olmak, yol göstermek, rehberlik etmek,
- h. Çalışmaların etkinliğini artırmak üzere grupları harekete geçirmek üzere ilgililerle ilişki kurmak,
- i. Tecrübelerden yararlanmak üzere örnek olay ve sonuçları kaydetmek,
- j. Grup etkinliklerine katılmak, etkileşimi sağlamak, okul evre ilişkilerini geliştirmek,
- k. Araştırmaları, yayınları, yenilikleri ve gelişmeleri izlemek, ilgililere ulaştırmak (Taymaz, 1997: 46).

Oliva'ya göre denetmenden beklenen yeterlilikler şunlardır:

- a. Denetmen belirli kişisel özelliklere sahip, düşünce adamı ve düşünceye saygılı, demokratik, değişime açık, sürekli gelişimi teşvik eden olmalıdır.
- b. Denetmen, belirli bilgi ve becerilere sahip olmalıdır. Liderlik, iletişim, değişimi koordine etme ve kolaylaştırma, insan gelişimine yardımcı olma ve program geliştirme gibi konularda gerekli bilgi ve becerilerle donanmış olmalıdır (Oliva, 1989: 18-23).

12. Çağdaş Denetim Yaklaşımlarında Rehberlik Anlayışı

Mesleğe girdiği anda, öğrenimi sırasında edindiği bilgilerin uygulamada yetersiz olduğunu ya da çalıştığı alanda ilgili yeterli bilgiye sahip olmadığını veya öğrenimi sonrasında edindiği bilgi ve becerilerin meslek yaşamında hızla değiştiğini gören kişi yaşam boyu sürekli bir eğitime gereksinim duyacaktır. Öğretmenler de geliştirilen eğitim politikalarını uygulamaya koyan, uygulama sonuçları ile politikayı etkileyen ve toplumun istediği aydın tipinin yaratılması sorumluluğunu üzerine alan bir meslek mensubu olarak sorumluluklarını en iyi şekilde yerine getirebilmeleri için gereksinim duydukları alanda eğitim olanaklarından sürekli yararlandırılmalıdır (Özyürek, 1981: 11-13). Öğretmenlerin eğitim olanaklarından sürekli yararlandırılmasını gerektiren nedenleri şu şekilde belirtmek mümkündür: Bilimdeki değişmeler, öğretim süreçlerindeki değişmeler, çocuk gelişimi konusundaki ilerlemeler, öğretmenlerin hizmet öncesi eğitiminden doğan eksiklikleri ve iletişimdeki boşlukların doldurulma zorunluluğu (Özyürek, 1981: 14-16). Müfettişler rehberlik rolleri gereğince öğretmenlere ihtiyaç duydukları alanlarda rehberlik ve yardım etmekle yükümlüdürler.

Rehberlik, Kuzgun tarafından bireye kendisini anlaması, çevredeki olanakları tanıması ve doğru tercihler yaparak kendisini gerçekleştirebilmesi için yapılan sistematik ve profesyonel bir yardım süreci olarak tanımlanmaktadır (Kuzgun, 1988: 5). Rehberliği tanımlayan yazarların, onun profesyonel bir yardım süreci olduğu konusunda anlayış birliği içersinde olduğu görülmektedir. Bu yazarlardan Özoğlu, bireye yapılacak her türlü yardımın rehberlik olmadığını, ancak profesyonel kimselerce sistematik olarak bireyin tüm gelişimine yönelik yardımların rehberlik olduğunu belirtmektedir (Özoğlu, 1977: 51).

Bazı araştırmalarda mesleki yardım ve rehberlik olarak da adlandırılan denetmenin rehberlik rolü, öğretmenlere gereksinim duydukları konularda yardımda bulunmayı; öğretmenlerin sorunlarını çözmelerinde yardımcı olmayı, sorunlarını çözmelerinde öğretmenleri yeterli hale getirmeyi, mesleki gelişmelerine katkıda

bulunmayı amaçlar. Bu rolün yöneldiği nokta; öğretmenin mesleki gelişiminin sağlanması ve özellikle öğretimsel davranışının geliştirilmesidir (Burgaz, 1992, s.27).

Çağdaş denetim yaklaşımlarından dört model incelenmiştir. Bu modellerin her birinde rehberliğe verilen önem klasik denetim yaklaşımlarından çok farklıdır ve rehberlik bu modellerde önemle vurgulanmıştır.

1. Klinik Model: Bu model 1960'lar ve 1970'lerin başında Goldhammer Mosher ve Purpel Cogan tarafından geliştirilmiştir. Klinik modelde sınıf içi gözleme önem verilmiştir. Bu uygulamada amaç sınıf içi etkinliklerinin anlamının keşfedilmesinde öğretmene gerekli rehberliği sağlamak ve işbirliğinin sağlanmasında müfettiş ve öğretmen arasında yaratılacak mesleki ilişkilerin önemini vurgulamaktır.
2. Artistik/ Humanistik: Bu model 1970'lerin ortası ve 1980'lerin başında Eisner tarafından geliştirilmiştir. Humanistik modelde müfettişin önceden belirlenmiş aşamaları uygulamasından çok, öğretmenle kuracağı insan ilişkilerinin önemi vurgulanarak, bunun teftişin birincil işlevi olduğu vurgulanmıştır. Sağlıklı bir rehberlik de ancak müfettişle öğretmen arasında ast-üst ilişkisinin yerine insancıl bir ilişki kurularak sağlanır.
3. Teknik/ Didaktik Model: Bu model 1980'lerin başlarında Acheson ve Gall Hunter ile Joyce ve Showers tarafından geliştirilmiştir. Didaktik modelde örgütsel amaçlara ulaşılması ve farklı öğretim tekniklerinin uygulanmasındaki ustalık vurgulanmıştır. Klinik teftişin üç temel aşaması geliştirilerek 32 aşamalı bir teftiş tekniği geliştirilmiştir. Sınıf gözlemleri öğretmeni geliştiren ve teşvik eden bir kaynak olarak görülmüştür. Öğretim tekniklerinde öğretmen davranışlarının geliştirilmesi için sınıf gözlemi ve danışma yapılması temel yöntemler olarak görülmüştür.
4. Gelişimsel/ Yansıtmacı Model: Bu model 1980'lerin ortası ve 1990'ların başında Glickman, Costa, Garmstun Schon Zeicher, Liston Garmen, Smith Retallick, Bowers ve Flinders tarafından geliştirilmiştir. Gelişimsel model öğretmen davranışlarının değiştirilmesini amaçlar. Müfettişten, öğretmenin düşünce biçimi ve duyarlılık kazanmasını etkilemesi beklenir. Öğretmenin

uygulamada bazı özel ilkeleri keşfetmesi için bir içe bakış geliştirilmesine yardım edilir, sınıf içindeki güdülenmesi ve yaptığı işi anlaması sağlanır.

5. Farklılaştırılmış Denetim: Glatthorn tarafından geliştirilen bu denetim türü öğretmene kendini geliştirme fırsatı sunar. Gelişimsel bir yaklaşımla takım halinde ve işbirliği içinde çalışmak ya da öz yönelimli yaklaşımlar kullanmak isteyen öğretmenler için uygundur. Öğretmene alacağı denetim ve değerlendirme hizmetlerinin türleri konusunda seçenekler sunarak denetimin rehberlik ve yardım boyutunu öne çıkarır.

13. Performans Değerlendirme Esasları

Denetim faaliyetlerindeki rehberlik hizmetinin önemi ve bu faaliyetlerdeki eksiklikler fark edilerek Milli Eğitim Bakanlığı 2001-05 çalışma programına “Teftişte Performans Değerlendirme Modelinin Geliştirilmesi ve Pilot Uygulamaların Gerçekleştirilmesi” hususunda ön hazırlık çalışmaları yapılması ele alınmış ve bu doğrultuda “İl Milli Eğitim Denetim ve Performans Değerlendirme Esasları” hazırlanmıştır. Nitekim önemli olan uygulamadır. Türk Milli Eğitim Sistemimizde süregelen en önemli sorun teorinin pratiğe dönüştürülmesindeki eksikliklerdir. Hazırlanan “İl Milli Eğitim Denetim ve Performans Değerlendirme Esasları” daha çok kliniksel denetimde görülen aşamalardan oluşmaktadır: Teftiş öncesi görüşme, teftiş esnasında ve teftiş sonrasında görüşme.

Performans değerlendirme esaslarında, öğretmen denetiminde klinik teftişte olduğu gibi teftiş öncesi öğretmenlerle görüşme yapılarak onlara “istenecek bilgi ve belgeler hakkında” bilgi verilir. Gözlem yapıldıktan sonra da öğretmene olumlu ve olumsuz yönler hakkında açıklama yapılır, diğer ayrıntıların ve genel hususların daha sonra yapılacak olan zümre toplantısında geniş bir şekilde açıklanır. Bu aşamalar yönüyle klinik teftişin basamaklarına benzerlik göstermektedir. Ancak öğretmen performansı değerlendirilirken müfettişin sınıf içinde yaptığı ve bu doğrultuda doldurduğu müfettiş değerlendirme formunun dışında öğretmen hakkında okul müdürünün, öğretmenin kendisinin, zümre öğretmenlerinin, öğrencilerin ve velilerin de dolduracakları değerlendirme formları da kullanılır.

14. İlköğretimde Yabancı Dil Öğretimde Karşılaşılan Sorunlar

Türkiye’de genel hatlar ile baktığımızda ilköğretimin 4. 5. 6. 7. ve 8. sınıflarında toplam 608 saat yoğun bir dil eğitimi yapılmaktadır. Normal şartlarda bu kadar zaman ve emekle bir öğrencinin ilköğretimden mezun olduğunda İngilizceyi orta seviyede anlayabilmeli, konuşabilmeli ve yazabilmelidir. Buna rağmen ilköğretimden mezun olan bir öğrenci bu dil yeterliliğini sergileyememektedir. Bu başarısızlığın sebebi tek bir nedene bağlanamaz. İngilizce öğretimi uygulamaları açısından ele alındığında aşağıdakiler bu başarısızlığa sebep oluşturabilirler:

- a) Kalabalık sınıflar,
- b) Ders malzemelerinin yetersiz kaldığı durumlar,
- c) Eğitim teknolojisinden yeterince yararlanılamaması,
- d) Derslerde genel olarak İngilizcenin anlamlı bir bağlamda kullanılması yerine gramer ağırlıklı öğretime odaklanması,
- e) Öğrenciye etkin öğrenme olanaklarının sağlanamaması.

Sınıfların kalabalık olması ve ders malzemelerinin yetersiz kalmasının dışında, başarısızlığın kaynağını öğretmenle ilgili sebepler oluşturmaktadır. Ülkemizde öğretmen yetiştirme sisteminin iyileştirilmesi için 90’lı yıllarda eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması gerçekleştirildi. Temel amaç nitelikli öğretmen yetiştirmek ve var olan dört yıllık programın yanı sıra başka kanallarda da öğretmen yetiştirerek öğretmen açığı sorununa bir ölçüde çözüm getirmektir. Bu sebeple İngilizce öğretmenliği ders programlarında değişiklik yapıldı. Örneğin, İngilizce öğretmenliği programına sekiz yıllık ilköğretimin amaçları doğrultusunda küçük çocuklara İngilizce öğretme ve eğitim teknolojisinden yararlanma gibi dersler eklendi. Programdaki yöntem derslerinde kullanılmak üzere ders malzemeleri hazırlandı. Ayrıca, yurtdışında gerçekleştirilen üniversite okul işbirliğini güçlendirme uygulamalarının ülkemizde de hayata geçirilmesi planlandı. Genel olarak

bakıldığında bütün bunlar önemli atılımlar olarak görülebilir. Fakat bunlar yeterli değildir.

Mesleğe yeni başlayan öğretmen adayları, mezun oldukları öğretmen yerleştirme kurumlarından öğretim üyesi açığı, kaynak yetersizliği, gibi temel sorunlara rağmen günümüzün gereklerine ayak uydurabilecek nitelikte donanımına sahip olsalar bile, çalışmaya başladıkları eğitim kurumlarındaki karşılaşılabilecek sorunlar yüzünden zorluk çekecekler ve öğretmenlerin verimleri düşecektir.

Akyel 1999'da İngilizce öğretmenlerinin mesleki gelişim konusundaki tavırlarını incelemek için bir pilot çalışma yapmıştır. Bu çalışmada öğretmenlerin düzenlenen hizmet içi eğitim programlarına karşı tutumlarının olumlu olmadığı ortaya çıkmıştır. Temel nedenler olarak da ders yüklerinin ağırlığı, ücret düşüklüğü, bu tür etkinliklere katıldıklarında önemli kazanımları olabilecekleri konusundaki kuşkuları, hazırlanan hizmet içi eğitim programlarının tepeden inme ve kendi sınıflarındaki koşullardan kopuk olması gibi unsurlar öne çıkmıştır.

Yukarıda bahsedilenler İngilizce öğretmenliği programından mezun olsalar bile, mesleğe başlayacak İngilizce öğretmenlerinin karşılaşılabileceği bazı sorunlardır. Fakat Türkiye gerçeğine bakıldığında şu anda İngilizce öğretmenliği yapan öğretmenlerin hepsinin eğitim fakültesi çıkışlı olmadıklarını görüyoruz.

Öğretmen yetersizliği; İngiliz/ Amerikan Dili ve Edebiyatı, Mütercim Tercümanlık ya da İngilizce öğretim yapan üniversitelerin herhangi bir bölümünde mezun olanların, farklı branşlarda olup İngilizce sertifikası olan öğretmenlerin ve hatta mesleği öğretmenlik olmayan ve sadece İngilizce sertifikası olan diğer meslek gruplarından kişilerin de İngilizce öğretmeni olarak istihdam edilmesini zorunlu kılmaktadır. Üniversitede eğitim dersi almamış olan bu öğretmenlerin ciddi bir profesyonel yardıma ve rehberliğe ihtiyacı vardır. Yabancı dilin tüm dünyada çok önemli olmasından dolayı bu alanda her gün yeni gelişmeler olmaktadır. Bu gelişmelerin takibinde de öğretmenlerin rehberliğe ihtiyacı vardır. İlköğretim okullarında kullanılan kitaplar da ihtiyacı karşılamamakta, öğretmenin ekstra

malzemeye ihtiyacı vardır. Bütün bunların karşılanmasında branş dışı ve hatta meslek dışından gelen sözleşmeli öğretmenlerin rehberliğe ihtiyacı tahmin edilenden çok fazladır. Bu konuda çok itina ile hazırlanmış bir rehberlik programına ihtiyaç vardır.

15. Avrupa Komisyonunun Avrupa Birliği Ülkelerindeki İlkokul ve Okulöncesi Yabancı Dil Öğretimi ile İlgili Raporu

Avrupa Komisyonu'nun AB üyesi ülkeler çerçevesinde hazırladığı “İlkokul ve Okulöncesi Yabancı Dil Öğretimi; Bağlam ve Sonuçlar” başlıklı raporu Belçika, Fransa, Hollanda, İskoçya, Almanya ve İtalya'dan katılan 6 araştırmacı tarafından hazırlanmıştır.

Bu rapora göre araştırmadan çıkan üç önemli sonuç şunlardır:

1. Erken yaşta yabancı dil öğrenmenin dil becerileri kazandırma,
2. Diğer dillere ve kültürlere yönelik olumlu tutum geliştirme,
3. Öğrencilere özgüven kazandırma, açısından olumlu bulunmuştur.

Araştırma komisyonunun önerileri ise özetle şöyledir:

1. Araştırma programları ve özgün düşünce için fon ayrılmalıdır.
2. Veli katılımı ve desteği sağlanmalıdır. Veliler dil seçimi hakkında, özellikle yaygın dil olarak kullanılmayan yabancı diller hakkında bilgilendirilmelidir.
3. Okulöncesi, ilkokul, ortaokulda yabancı dil öğretiminin sürekliliği sağlanmalıdır.
4. Toplam ders saati artırılmalı (mümkün olduğu ölçüde) ve bir-iki saatlik dersler yerine, her gün kısa süreli yarım dersler verilmelidir.
5. Öğretmenlerin hedef dilde yeterliğe, dili analiz ve betimleme yetisini geliştirmeye, dil edinimi ilkelerini öğrenmeye, küçük öğrenciler için özel geliştirilmiş pedagoji dersleri verilmelidir.

6. Öğrenme güçlüğü olan ya da alt sosyal kesimlerden gelen öğrenciler için özel dil öğrenme yöntemleri geliştirilmeli ve erkek çocukların motivasyonu sağlanmalıdır.
7. Her yaş grubu için ayrı ayrı metodoloji geliştirilmelidir.
8. Eğer gerekli önlemler alınmazsa erken dil öğretimi dil çeşitliliğini tehdit edebilir. Az konuşulan dilleri öğreten öğretmenler bulunmayabilir ya da veliler uluslararası niteliğı taşıyan dillerde ısrar edebilir. Bir dil öğrenmek yerine pek çok dilin var olduğunun bilincini kazandırmak daha doğrudur. Bu durumda yerel ya da yakın bölgelerde konuşulan diller tercih edilmelidir.
9. Dil öğretimi ile ilgili araştırmalar dikkatle ve etkili bir biçimde kontrol edilmelidir ki tüm gerekli unsurlar çalışılabilirsin. Halen geçerli olan uygulamalara alternatif çözümleri uygulama ve değerlendirmeye şans tanınmalıdır.
10. Erken yaşta dil öğretimi değerli bir yatırımdır. Fakat, ilkökul ve okulöncesi yaygın bir biçimde, gerekli kaynak ve planlamadan yoksun olarak yapılırsa tam tersi etki yaratabilir. Erken yaşta dil öğretimi kavramının kendisine zarar verebilir (Akar ve Tarhan, 2001: 12-13).

BÖLÜM III

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Türk eğitim sisteminde denetimle ilgili araştırmalar incelendiğinde ilk dikkat çeken araştırma 1972 yılında Galip Karagözoğlu tarafından yapılan “İlköğretimde Teftiş Uygulamaları” konulu çalışmadır. Türkiye’de ilköğretim müfettişlerinin rolleri ve yeterlilikleri ile ilgili araştırmalar olmakla birlikte, ilköğretim müfettişlerinin rehberlik görevlerini yerine getirme ve öğretmenlerin bundan yararlanma düzeyleri ile ilgili araştırmalar özellikle 1990’dan sonra artış göstermiştir. Bu artışta eğitim denetim sistemimize getirilmesi öngörülen değişiklikler içerisinde rehberliğin ön plana çıkmasının payı da büyüktür. Bu bölümde; araştırma ile doğrudan veya dolaylı olarak ilgili yapılan araştırmalar incelenmiştir.

Karagözoğlu (1977), “İlköğretimde Teftiş Uygulamaları” adlı araştırmada milli eğitim müdürleri, ilköğretim müfettişleri, ilköğretim okulu yöneticileri ve ilköğretimde görev yapan öğretmenlerin görüşlerini almıştır. Araştırma sonuçlarına göre, müfettişlerin kendilerini yeterli görmelerine karşılık milli eğitim müdürleri, okul müdürleri ve öğretmenler bu görüşe katılmamaktadırlar.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Karagözoğlu tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini yeterli görürken öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Öz (1977), yapmış olduğu “Türk Eğitim Sisteminde İlköğretim Müfettişlerinin Rolü” ile ilgili araştırmada, modern teftiş anlayışına göre ilköğretim müfettişlerinin yapması gerekenler ile uygulamaları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla 1065 ilkokul öğretmeni ve 912 ilköğretim müfettişinin görüşlerine başvurmuştur. Araştırmada elde edilen sonuçlar aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

1. İlköğretim müfettişlerinin mevzuata ve modern teftiş anlayışına göre yapması gerekenler ile mevcut uygulamaları arasında önemli farklılıklar bulunmaktadır.
2. Mevzuat gereği yapılması gerekenler, modern teftiş anlayışına uymamaktadır.
3. Mesleki kıdemi fazla olan müfettişler kıdemi az olanlara göre mevzuata daha çok hakim ve uygulamada daha yardımcıdırlar.
4. Yüksek öğrenim görmüş olan müfettişler yüksek öğrenim görmeyenlere göre daha iyi mesleki yardım ve rehberlikte bulunmaktadırlar.
5. Müfettişlerin tamamı, öğretmenlerin ise % 80'i müfettişlerin etkili rehberlikte bulduklarını ifade etmektedirler.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Öz tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini rehberlik konusunda yeterli görmüşlerdir. Öz'ün araştırmasında öğretmenlerin büyük çoğunluğu müfettişleri yeterli görürken, bu araştırmada öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Başaran (1986) yaptığı araştırmada, ilköğretim kurumlarında grupla teftiş uygulamaları incelenerek müfettiş, öğretmen ve yöneticilerin görüşleri değerlendirilmiştir. Araştırmada ulaşılan sonuçlardan kimileri şunlardır:

1. İlköğretim müfettişlerinin büyük bir bölümü, grupla teftiş düzenleyen "Grup Teftiş Rehberi"ni yeterli bulmamaktadır.
2. Teftiş gruplarının oluşturulmasında özel ilgi, istek ve yetenekler göz önünde bulundurulmamaktadır.
3. Aynı gruptaki müfettişler arasında, yıllık ve aylık çalışma programlarının hazırlanmasında görüş birliği sağlanmaktadır.
4. Grupla teftişte, öğretmenlere yapılacak mesleki yardım ve rehberlik konusunda müfettişler arasında görüş birliği sağlanmamaktadır.
5. Grupta değişik ilgi, yetenek ve deneyimlere sahip müfettişlerin bulunması, mesleki toplantıların daha yararlı olmasını sağlamaktadır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Başaran tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermemektedir. Başaran'nın araştırmasında

müfettişler kendilerini yeterli görmezken, bu araştırmada müfettişler kendilerini rehberlik konusunda yeterli görmüşlerdir.

Sarı (1987), Çorum ilindeki ilköğretim müfettişlerinin ilkokul öğretmenlerine yapması gereken rehberliğin yeterlikleri ve ilkokul öğretmenlerinin rehberlik beklentilerini saptamıştır. Araştırma sonucuna göre; ilköğretim müfettişleri, kendi rehberlik yeterliklerini değerlendiren sorulara cevap verirken daha olumlu davranarak kendilerinin öğretmenlere iyi derece rehberlik yaptıklarını ve mevcut teftiş sisteminde öğretmenlere yararlı olduklarını belirtmişlerdir. İlkokul öğretmenleri ise kendilerine ilköğretim müfettişlerince yapılması gereken rehberliği yetersiz görmüş ve olumsuz görüş belirtmişlerdir.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Sarı tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini yeterli görürken öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Büyüksık (1989) tarafından yapılan “İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Etkinliklerini Gerçekleştirme Düzeyi” konulu araştırmanın problem bölümünde ilköğretim müfettişlerinin rehberlik görevlerine geniş yer verilmiş ve bu görevler doğrultusunda Ankara ilini örnekleyebilecek bir anket geliştirilerek, Ankara ili belediye sınırları içinde kalan merkez ilçelerin ilkokullarında görev yapan ve 1987–1988 yılında denetime katılan ilköğretim denetçileri, resmi ilkokul müdürleri ve resmi ilkokul öğretmenleri ile sınırlı anket uygulaması yapılmıştır. Anketleri cevaplayan 84 ilköğretim müfettişi, 99 okul müdürü ve 391 ilkokul öğretmenin anket formları değerlendirilmiştir.

Ankete denetçi, müdür ve öğretmenlerin verdiği cevaplar değerlendirildiğinde; Ankara ili merkez ilçelerinde ilköğretim denetçilerinin rehberlik etkinliklerini gerçekleştirmeleri ile ilgili üç denek grubunun görüşleri farklı bulunmuş. Denetçiler kendilerinin rehberlik etkinliklerini “büyük ölçüde” gerçekleştirdiklerini ileri sürerken, müdür ve öğretmenler ise bu etkinliklerin “kısmen” ve “çok az” gerçekleştiğini ifade ettikleri tespit edilmiştir.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Büyükişik tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini yeterli görürken, öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Tuncer (1991) tarafından yapılan “Değişik Kaynaklardan Yetişen İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Rollerinin Değerlendirilmesi” konulu araştırma Bursa ili merkezinde görev yapan ve 1993–1994 eğitim–öğretim yılında ilköğretim müfettişleri tarafından teftiş edilen sınıf öğretmenlerinin algıları ile sınırlanmiş ve 12 okul örnekleme alınmiştır.

Eğitim bölümü mezunu ilköğretim müfettişleri rehberlik rollerini %77,1 “hiç” ve “çok az” düzeyde, kurs mezunu ilköğretim müfettişleri ise %78,6 “hiç” ve “çok az” düzeyde gerçekleştirmekte olduğu bulgusunu elde etmiştir. Sınıf öğretmenlerinin algılarına göre ilköğretim müfettişlerinin mezun oldukları okullar ile rehberlik rollerini başarılı yapabilmeleri arasında bir fark olmadığı sonucuna varılarak aşağıdaki önerilerde bulunulmuş:

1. Halen görevde olan ilköğretim müfettişlerinin hizmet içi eğitimlerine önem verilmeli, bu programların önemli ölçüde rehberlik etkinliklerini de içermesi sağlanmalıdır.
2. İlköğretim müfettişliğine atanacak olanların lisansüstü öğretim görmeleri sağlanarak, hizmet öncesi eğitimlerine önem verilmelidir.
3. Öğretmenlere yönelik rehberlik etkinliklerine yardımcı olmak amacıyla yayınlar yapmalı, bu yayınların tüm okullara ulaştırılması sağlanmalıdır.
4. İlköğretim müfettişlerinin iş yükü azaltılmalıdır. Rehberlik etkinliklerinde bulunacak müfettişlerin üzerinden, inceleme, soruşturma ve teftiş görevleri alınarak, rehberliğin özüne aykırı durum ortadan kaldırılmalıdır. Bu konu ilgili okul müdürleri daha iyi yetiştirilerek bazı yetki ve sorumluluklar müdürlere devredilebilir.
5. İlköğretim müfettişlerinin eğitim liderliğini etkili biçimde ortaya koyabilmesi için işlevsel bir teftiş yapısı oluşturulmalıdır. Eğitim lideri olarak düşünölen müfettiş ile öğretmen arasında sürekli ve yoğun bir etkileşimi olanaklı kılacak bir yapı oluşturulmalıdır.

6. Okulların kadrolarında eğitim bilimlerinin anabilim dallarından mezun uzmanlar bulunmalıdır. Eğitim liderliği müfettişin temel işlevi, bu uzmanlık hareketlerinin, öğrenme ve öğretmenin etkili bir biçimde gerçekleşmesi, öğrencilerin sağlıklı kişilik oluşturabilmelerini sağlamak için uygun ortam yaratılması gibi amaçlar doğrultusunda eşgüdümlemesini sağlamak olmalıdır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Tuncer tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Ayhan (1991) tarafından yapılan “İlköğretim Müfettişlerinin Eğitim Sistemindeki Roller ve Yeterlilikleri” konulu araştırmada öğretmen ve müfettişlerin görüşleri alınmıştır. İlköğretim müfettişleri kendi rolleri ve yeterliklerini değerlendiren sorulara cevap verirken daha olumlu davranarak kendilerinin öğretmenlere iyi derecede rehberlik yaptıklarını ve yürürlükteki teftiş sisteminde öğretmenlere yararlı olduklarını belirtmişlerdir. İlkokul öğretmenleri ise, kendilerine ilköğretim müfettişlerince yapılması gereken rehberliği yetersiz görmekte ve olumsuz görüş bildirmektedir.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Ayhan tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini yeterli görürken, öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Aslan (1991) tarafından yapılan “İlköğretim Kurumlarında Çalışan Sınıf Öğretmenlerinin Teftiş Raporu ile Değerlendirilmesi” konulu araştırmada, Ankara ve Kahramanmaraş illerinde 1990–1991 öğretim yılında görev yapan ilköğretim müfettişi ve bu illerdeki sınıf öğretmenleri örneklem olarak seçilmiştir.

Araştırma sonucunda, teftiş raporunda yer alan eğitim-öğretim faaliyetlerindeki başarının değerlendirilmesinde genellikle müfettiş ve öğretmenlerin farklı düşündüğü ortaya çıkmıştır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Aslan tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini yeterli görürken, öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Kale (1995), “İlköğretimde Müfettiş, Yönetici ve ğretmen Etkileşiminin Eğitime Etkileri” konulu bir araştırma yapmıştır. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Konu ile ilgili bilgiler kaynakların taranması ve geliştirilen anketlerin uygulanmasından elde edilmiştir. Evreni Ankara ilinde görev yapan 110 ilköğretim müfettişinin tamamı, 100 ilköğretim okulu yöneticisi, 250 ilköğretim okulu ğretmeni oluşturmuştur. Araştırma sonuçlarına göre; müfettiş ve yöneticiler birbirlerine daha yakın düşünmekte, öğretmenler ise farklı görüştedirler. Mesleki rehberlik hizmetlerinin gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği, öğretmenlerin gereksinimi olan yardımların yapılmadığı ve mesleki rehberliğin amacına ulaşmadığı ortaya çıkmıştır. Müfettişler kendilerini soruşturma alanında yeterli bulmuşlardır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Kale tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini yeterli görürken öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Cemaloğlu (1996) tarafından yapılan “İlköğretim Müfettişlerinin Mesleki Yardım ve Rehberlik Rolünün ğretmenleri Güdülemesi” konulu araştırmada şanlıurfa ili merkez, merkez köy, ile merkezi ve köylerinde yaptığı bu araştırmada 205 öğretmenin görüşüne başvurulmuştur. Sınıf ğretmenleri ile branş öğretmenleri, ilköğretim müfettişlerinin mesleki yardım ve rehberlik davranışı boyutlarından, en fazla ğrenci hizmetleri boyutunda davranışları gerçekleştirdikleri görüşündedir. Sınıf ğretmenleri, ilköğretim müfettişlerinin en az düzeyde eğitim hizmetleri ile ilgili davranışları, branş öğretmenleri ise personel hizmetleri boyutundaki davranışları gerçekleştirdikleri görüşüne varmışlardır. Sınıf ğretmenleri ile branş öğretmenleri, en fazla kendini gerçekleştirme gereksinim alanında, en az da güvenlik alanında gereksinim karşılanma yetersizliği içindedir. Kadın ğretmenler, erkek öğretmenlere oranla bütün gereksinim alanında doyumsuzluk göstermektedirler.

Genç öğretmenler ise en fazla kendini gerçekleştirme, otonomi, en az da güvenlik ve saygı gereksinim alanında gereksinimi karşılama yetersizliği göstermektedir.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Cemaloğlu tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Ecevit (1996) tarafından yapılan “İlköğretim Müfettişlerinin, İlköğretim Okullarında Rehberlik ve İşbaşında Yetiştirme Etkinlikleri ve Gerçekleştirme Düzeyi” konulu araştırmada Ankara ili örneğini incelenmiştir. Araştırma bulgularına göre; denekler, ideal durumda, ilköğretim müfettişlerinin teftiş etkinliklerinden olan mesleki rehberlik ve işbaşında yetiştirme etkinliklerini ve bu etkinliklerin her yıl yapılması gerektiğini “büyük ölçüde” kabul ederlerken, ilköğretim müfettişlerinin sicil amirliğini kabul etmemişlerdir. Var olan durumda ise, mesleki rehberlik ve işbaşında yetiştirme etkinliklerinin gerçekleşme düzeyinin “çok az” olduğunu araştırmaya katılan grupların tümü belirtirlerken, müfettiş alt grupları “kısmen” gerçekleştirildiğini ileri sürmüşlerdir.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Ecevit tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini yeterli görürken öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Gökkyer (1997) tarafından yapılan “İlköğretim okulları II. Kademe öğretmenlerinin ilköğretim müfettişlerinin yeterlik alanlarına ilişkin algıları” konulu araştırmada, ilköğretim müfettişlerinin rehberlik ve iş başında yetiştirme alanına ilişkin algıları değerlendirilmiştir.

Araştırma sonucunda, ilköğretim II. Kademe öğretmenlerince; ilköğretim müfettişlerinin rehberlik ve iş başında yetiştirme yeterlik alanına ilişkin davranışlarını “Az” düzeyde gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Gökkyer tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Özbek (1997) tarafından yapılan “Öğretmenlerin Ders Teftişi Etkinliklerinde Müfettişlerden Beklentileri ve Bu Beklentilerin Müfettişlerce Gerçekleşme Düzeyi” konulu araştırmada, öğretmen ve müfettişlerin görüşleri alınmıştır. Araştırma Niğde ilinde 1996–1997 öğretim yılında görev yapan 22 ilköğretim müfettişi ve 25 ilköğretim okulunda görev yapan 412 öğretmeni kapsamaktadır.

Araştırmanın sonucunda, teftiş alt sisteminde, beklenen ve gerçekleşenler arasında büyük fark olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durum teftiş sisteminin sağlıklı yürümediğini, öğretmen ve müfettişlerin aynı oranda bekledikleri davranışları, müfettişlerin yerine getiremediği görülmüştür. Müfettişlerin kendi görüşlerine göre de önem verdikleri davranışları aynı düzeyde gerçekleştiremedikleri ortaya çıkmıştır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Özbek tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini yeterli görürken öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Kartal (1997) tarafından yapılan “İlköğretim II. Kademe Branş Öğretmenlerinin Teftiş-Rehberlik Etkinlikleri Hakkındaki Görüşleri” konulu araştırmada, Ankara ilinde görev yapan II. Kademe branş öğretmenleri örneklem olarak seçilmiştir.

Araştırma sonucunda, İlköğretim okulları branş öğretmenlerinin çoğunluğu öğretim yılı başında yapılan rehberliğin “az” derecede yapıldığını düşündüğü ortaya çıkmıştır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Kartal tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Çölmek (1998) tarafından yapılan “Eğitimde Bugünkü Durum ve İlköğretimde Yeniden Yapılanma Önerileri” konulu araştırmada, ilköğretim

müfettişlerinin inceleme-soruşturma görevlerinin çok öne çıktığı, rehberlik görevlerini yürütmek için çok sınırlı zamanları kaldığı ortaya çıkmıştır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Çölmek tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermemektedir. Bu çalışmada müfettişler kendilerini yeterli görürken Çölmek tarafından yapılan çalışmada müfettişler rehberlik görevlerini yürütmek için çok sınırlı zamanları kaldığını belirtmişlerdir.

Rowley (1999) tarafından yapılan “Yeni Öğretmenlerin Desteklenmesi- İyi Bir Rehber” adlı çalışmada öğretmene iyi bir rehber olabilecek kişide bazı niteliklerin bulunması gerektiği vurgulanmıştır. Öncelikle rehberin öğretmene yardım etmeyi amaç edinmiş olması, daha sonra empati yoluyla öğretmeni anlayabilmesi ve onu önyargısız olarak kabul edebilmesi gerekir. İyi bir rehber, öğretmene gerekli öğretimsel desteğin sağlanması konusunda yeterli olmalıdır. Rehber, insanlar arası ilişkilerde etkili olabilmelidir. İlişkilerdeki sorunları çözebilmeli, iyi insan ilişkileri kurulmasında başarılı olmalıdır. Bunun yanı sıra sürekli öğrenen bir kişi modeli çizmeli ve bu konuda öğretmene örnek olmalıdır. Son olarak iyi bir rehber öğretmene ümit ve iyimserlik aşılmalıdır.

Ünal (1999) tarafından yapılan “İlköğretim Denetçilerinin Rehberlik Rolünü Gerçekleştirme Yaklaşımları” konulu çalışmada, Konya ili Büyükşehir Belediyesi’nde 1996–1997 öğretim yılında 19 ilköğretim okulunda görev yapan 812 öğretmen örneklem olarak seçilmiştir.

Araştırma sonucunda, ilköğretim denetçileri, rehberlik rolünü oynarken koşulsuz saygı, dürüstlük-açıklık, empatik anlayış ilkelerine “biraz” derecede uymaktadırlar.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Ünal tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Taşar (2000) tarafından yapılan “İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Görevlerine İlişkin Sorunları” konulu araştırmada, Gaziantep ve Adıyaman illerinde görev yapan ilköğretim müfettişleri örneklem olarak seçilmiştir.

Araştırma sonucunda, İlköğretim müfettişlerinin soruşturma rollerinin rehberlik rollerini olumsuz etkilediği ortaya çıkmıştır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Taşar tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermemektedir. Bu araştırmada müfettişler kendilerini yeterli görürken Taşar tarafından yapılan araştırmada müfettişler kendilerini yeterli görmemektedirler.

Gün (2001) tarafından yapılan “İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Rollerini ile Öğretmenlerin Algıları” konulu araştırmada, Sakarya ilinde görev yapan ilköğretim müfettişlerini ve öğretmenleri örneklem olarak seçmiştir.

Araştırma sonucunda, ilköğretim müfettişlerinin; öğretmen, veli, çevre ilişkilerinin geliştirilmesi konusunda, eğitim-öğretimin kalitesinin artırılması konusunda, farklı öğrenci gruplarının eğitimi konusunda, öğrencilerin eğitim güçlüklerinin giderilmesi konusunda ve mevcut kaynaklardan yararlanma ve kaynaklara ulaşma konusunda rehberlik etme rollerini gerçekleştirmede başarılı olmadıkları ortaya çıkmıştır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Gün tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini yeterli görürken öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Danyeri (2001) tarafından yapılan “İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Rollerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Belirlenmesi” konulu araştırmada Sakarya ilinde 2000–2001 öğretim yılında görev yapan ilköğretim müfettişlerini, resmi ilköğretim okulu yöneticilerini ve öğretmenlerini araştırmanın evreni olarak belirlenmiştir.

Araştırma sonucunda, ilköğretim müfettişlerinin rehberlik rollerini gerçekleştirme düzeyleri ile ilgili olarak; öğretmen, yönetici ve ilköğretim müfettişlerinin görüşleri arasında farklılıklar ortaya çıkmıştır. Öğretmenlerin %87'si, yöneticilerin %72'si ilköğretim müfettişlerinin rehberlik rollerini "hiç" ile "kısmen" arasında gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişleri ise rehberlik rollerini, öğretmen ve yöneticilerin aksine %72'lik bir oranla "büyük ölçüde" gerçekleştirdiklerini belirtmişlerdir. Rehberlik yapılan öğretmen ve yöneticiler ilköğretim müfettişlerinin rehberlik rollerini gerçekleştiremedikleri düşüncesinde oldukları ortaya çıkmıştır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Danyeri tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Her iki araştırmada da müfettişler kendilerini yeterli görürken öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Kurnaz (2002) tarafından yapılan "İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin İlköğretim Müfettişlerinin Yöneticilik, Rehberlik ve Öğreticilik Yeterlikleri Konusundaki Görüşleri" konulu araştırmada, İstanbul ili Beşiktaş ilçesi örnek alınmıştır. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin, ilköğretim müfettişlerinin yöneticilik, liderlik, rehberlik ve öğreticilik alanlarında yeterli bulmadıkları ortaya çıkmıştır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Kurnaz tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Kılıç (2002) tarafından yapılan "İlköğretim Müfettişlerinin Eğitim Araçlarının Kullanımında Öğretmenlere Yaptıkları Rehberlik Düzeyleri" konulu araştırmada, Doğu Anadolu Bölgesi'nde Erzurum, Ağrı, Erzincan ve Van illerinde görevli bulunan ilköğretim müfettişi, yönetici, öğretmen ve öğrenciler örneklem olarak seçilmiştir.

Araştırma sonucunda, İlköğretim Müfettişlerinin ders araç-gereçlerinin kullanımı konusunda rehberlik ve yardım düzeylerinin düşük olduğu ortaya çıkmıştır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Kılıç tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

Gökdaş (2003) tarafından yapılan “İlköğretim Müfettişleri ile Aday Öğretmenlerin, Rehberlik Algı ve Beklentilerinin Karşılaştırılması” konulu araştırmada, Şanlıurfa ili örnek alınmıştır. Araştırma sonucunda, ilköğretim müfettişlerinin aday öğretmenlere ders araç-gereçlerinin seçimi ve temini konusunda yeterli düzeyde rehberlik ve mesleki yardım yapmadıkları ortaya çıkmıştır.

Araştırmacının yaptığı bu araştırmanın sonuçları, Gökdaş tarafından yapılan araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Öğretmenler müfettişleri yeterli görmemektedirler.

BÖLÜM IV

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın amacına ulaşabilmesi, geçerli ve güvenilir sonuçlar elde edilebilmesi için alınan önlemler ayrıntılı olarak açıklanmış; araştırma modeli, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama aracının geliştirilmesi, verilerin toplanması, çözümlenmesi ve yorumlanması konularına yer verilmiştir.

1. Araştırma Modeli

Araştırmanın yürütülmesinde genel tarama modeli kullanılmıştır. Araştırma ile Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki ilköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinin, ilköğretim müfettişlerinin rehberlik hizmetinden yararlanma düzeylerine ilişkin görüşleri betimlenmeye çalışılmıştır.

2. Evren ve Örneklem

Araştırmanın çalışma evrenini, Antalya ili ilköğretim müfettişleri ve Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki ilköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri oluşturmaktadır. Antalya ilinde toplam 69 ilköğretim müfettişi görev yapmaktadır. Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları içindeki ilköğretim okulu sayısı 173'tür. Bu okullarda 501'i kadrolu, 62'si ücretli olmak üzere toplam 563 İngilizce öğretmeni görev yapmaktadır. Çalışmada örneklem şans (random) yöntemiyle seçilmiş ve 173 ilköğretim okuluna birer adet veri toplama formu Antalya İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından gönderilmiştir. Dağıtılan 173 veri toplama formundan 170 tanesi dönmüş ve bunların tamamı değerlendirmeye alınmıştır. Çalışma evrenine giren katılımcılar 5. bölümde ayrıntılı bir şekilde verilmiştir.

3. Veri Toplama Aracının Geliştirilmesi

Öncelikle veri toplama aracı, yapı geçerliği ve güvenilirliğini belirleyebilmek için Kırıkkale il merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan toplam 40 deneğe uygulanarak ön uygulaması yapılmıştır.

Ön uygulama ile toplanan veriler kullanılarak veri toplama aracının yapı geçerliği ve güvenilirliğinin bir ölçütü olan iç tutarlık katsayılarına bakılmıştır. Ön uygulama sonucunda elde edilen veriler ile (SPSS program kullanılarak) veri toplama aracının güvenilirlik analizi yapılmıştır. EK - 3 'te güvenilirlik katsayıları görülmektedir. Veri toplama aracının *Cronbach Alpha* güvenilirlik katsayısı **0.93** olarak tespit edilmiştir. Analiz sonucunda veri toplama aracındaki madde sayısında bir değişiklik yapılmamıştır.

Kırıkkale ilinde İngilizce öğretmeni ve ilköğretim müfettişi sayısı yetrli olmadığı için, veri toplama aracının son şekli Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisindeki ilköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerine ve ilköğretim müfettişlerine uygulanmıştır. Antalya ilinin seçilmesinin nedeni hem bu ildeki İngilizce öğretmeni sayısının yeterli olması hem de turizm sayesinde İngilizcenin önemli olmasıdır.

Veri toplama aracı, İngilizce öğretmenlerinin bazı kişisel özelliklerini belirlemek amacıyla sorulan 3 sorunun bulunduğu kişisel bilgiler bölümü ile birlikte toplam 2 bölüm ve 21 sorudan oluşmuştur (Ek 1).

İlköğretim müfettişleri için de aynı veri toplama aracı kullanılmıştır. İlköğretim müfettişlerinin kişisel bilgileri istatistiksel olarak çözümlenmeyeceği için, ilköğretim müfettişlerine dağıtılan veri toplama aracında kişisel bilgiler bölümüne yer verilmemiştir. Ayrıca öğretmenler için düzenlenen veri toplama aracındaki üç madde (1. 17. 18. maddeler) ilköğretim müfettişleri için uygun olmadığından

ıkartılmıştır ve ilköğretim müfettişlerine uygulanan veri toplama aracının son şekli 15 maddeden oluşmaktadır (Ek 1).

Araştırmada kullanılan ölçek, 5'li Likert Tipi bir ölçektir. Her bir maddeye verilecek cevap kodları 1.00 ile 5.00 arasında değişmektedir. Cevaplayıcılar, her bir maddeye ilişkin görüşlerini kesinlikle katılıyorum, katılıyorum, fikrim yok, katılmıyorum ve kesinlikle katılmıyorum kategorilerinden birini işaretleyerek belirtmişlerdir. Ölçekte yer alan aralıkların eşit olduğu (4/5) düşüncesinden hareket ederek seçeneklere ait sınırlar aşağıdaki gibi belirlenmiştir:

Tablo-1
Veri Toplama Aracı Derecelendirme leği

Sıra No	Değişkenler	Puan Sınırları
1	Kesinlikle Katılmıyorum	1.00 – 1.80
2	Katılmıyorum	1.81 – 2.60
3	Kararsızım	2.61 – 3.40
4	Katılıyorum	3.41 – 4.20
5	Kesinlikle Katılıyorum	4.21 – 5.00

4. Verilerin Toplanması

Araştırma için gerekli veriler, araştırmacı tarafından geliştirilen veri toplama aracı yoluyla elde edilmiştir. Veri toplama aracı olarak kullanılan anketler Antalya Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde görev yapmakta olan İngilizce ğretmenlerine Antalya İl Milli Eğitim Mdrlğu aracılığıyla resmi yazı ile ulaştırılmış ve cevaplanan formlar yine bu yolla geri toplanmıştır. Bu şekilde veri toplama aracının gvenirliiliği de artmıştır. Dağıtılan 173 veri toplama aracından 170 tanesi dönmüş ve bunların tamamı değerlendirilmeye alınmıştır. Veri toplama aracının dönüş oranı % 98'dir. Antalya İl Milli Eğitim Mdrlğu de görev yapan 69 ilköğretim müfettişine

verilen veri toplama aracının 45 tanesi dönmüş ve bunların tamamı değerlendirilmeye alınmıştır. Veri toplama aracının dönüş oranı % 65'tir.

5. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Ölçme araçları ile toplanan verilerin çözümlemesinde; araştırmanın genel amacı çerçevesinde cevapları aranan alt amaçlara yönelik olarak toplanan veriler, önce veri kodlama formlarına işlenmiştir. Daha sonra bilgisayara aktarılan veriler üzerinde gerekli istatistiksel çözümler için SPSS (The Statistical Packet for The Social Sciences) paket programından yararlanılmıştır. Anılan paket programdan yararlanarak;

1. İlköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenlerinin ilköğretim müfettişlerinin rehberlik hizmetinden yararlanma düzeylerine ilişkin öğretmen ve müfettiş görüşlerinin belirlenmesinde; frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama ($\bar{x}$) ve standart sapma (ss) kullanılmıştır.
2. Öğretmenlerin görüşlerinin; cinsiyet, mezuniyet durumu ve mesleki kıdem değişkenleri açısından farklılık gösterip göstermediğini ve öğretmen ile müfettiş görüşleri arasında fark olup olmadığını belirlemek için aritmetik ortalama ($\bar{x}$), standart sapma (ss), t-testi ve scheffe testi uygulanmıştır.

BÖLÜM V

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde araştırmaya katılan müfettişler ve öğretmenlerden veri toplama aracı ile toplanan verilerin analizi sonucunda elde edilen ve her bir madde için ayrı ayrı ele alınan bulgularla, verilerden elde edilen standart sapma (SS), aritmetik ortalama ($\bar{X}$) dağılım (%) ve t-testine yer verilerek araştırmanın alt problemlerine ilişkin cevaplar aranmıştır.

1. Araştırmaya Katılan Öğretmenlere İlişkin Kişisel Bilgiler

Bu kısımda araştırma kapsamına alınan ve veri toplama aracı geçerli olarak değerlendirilen öğretmenlere ait bilgiler yer almaktadır.

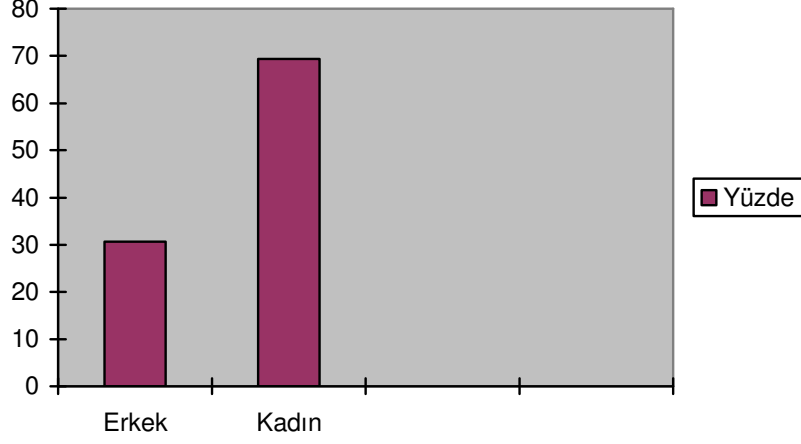
Tablo -2

Öğretmenlerin Cinsiyetlerine İlişkin Bilgiler

CİNSİYET	N	%
Erkek	52	30.6
Kadın	118	69.4
Toplam	170	100.0

Grafik – 1

Öğretmenlerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Tablo – 2’den anlaşıldığı gibi çalışma evreni içerisinde yer alan ilköğretim okulunda çalışmakta olan İngilizce öğretmenlerinin % 30,6’sı erkek, %69,4’ü kadındır.

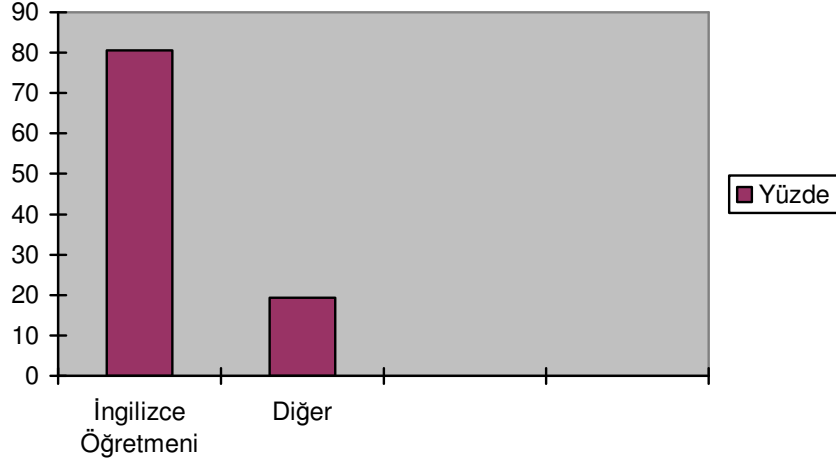
Tablo -3

Öğretmenlerin Mezuniyet Durumlarına İlişkin Bilgiler

EĞİTİM DURUMU	N	%
İngilizce Öğretmenliği	137	80.6
Diğer	33	19.4
Toplam	170	100.0

Grafik – 2

Öğretmenlerin Mezuniyet Durumlarına Göre Dağılımı

Tablo – 3’den anlaşıldığı gibi çalışma evreni içerisinde yer alan ilköğretim okulunda çalışmakta olan İngilizce öğretmenlerinin % 80,6’sı Eğitim Fakültelerinin İngilizce Öğretmenliği Bölümünden, %19,4’ü ise diğer fakültelerden mezundur.

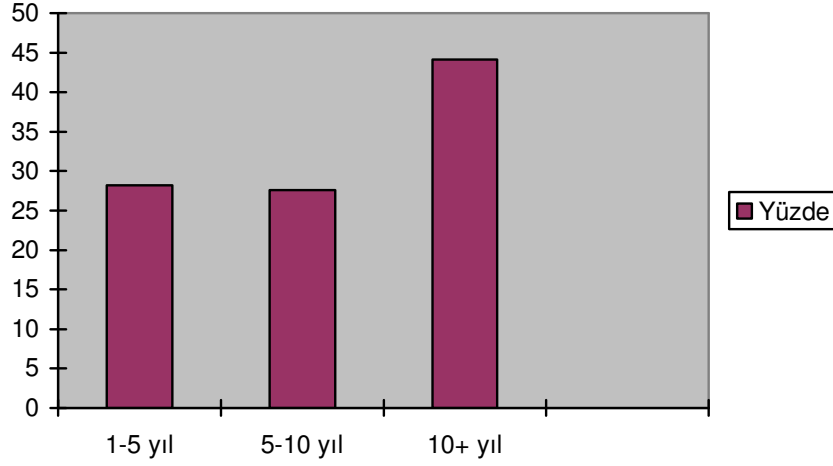
Tablo - 4

Öğretmenlerin Mesleki Kıdemleri

Yönetimdeki Mesleki Kıdem	N	%
1 – 5 yıl	48	28.2
5 – 10 yıl	47	27.6
10 + yıl	75	44.1
TOPLAM	170	100

Grafik – 3

Öğretmenlerin Meslek Kıdemlerine Göre Dağılımı

İngilizce öğretmenleri mesleki kıdem açısından incelendiğinde % 28,2’i 1–5 yıl, %27,6’sı 5–10 yıl, %44,1’i 10+ yıl arasında kıdeme sahip oldukları görülmektedir.

2. İngilizce Öğretmenlerinin İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Hizmeti ile İlgili Görüşleri

Araştırmanın birinci alt probleminde “İngilizce öğretmenlerinin ilköğretim müfettişlerinin rehberlik hizmeti ile ilgili görüşleri nedir?” sorusu sorulmuştur. Bu soruya yanıt bulabilmek amacıyla 18 maddeden oluşan veri toplama aracı İngilizce öğretmenlerine uygulanmıştır.

Tablo-5’te İngilizce öğretmenlerinin veri toplama aracındaki maddelere verdikleri yanıtların hesaplanan aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri bulunmaktadır. İngilizce öğretmenlerinin ilköğretim müfettişlerinin rehberlik hizmeti ile ilgili kendi değerlendirmelerinin aritmetik ortalama değerleri; (2.16 – 2.81) arasında değişmektedir. Genel aritmetik ortalama ise: ($\bar{x} = 2.46$) olarak bulunmuştur. Bu veriler doğrultusunda İngilizce öğretmenlerinin, ilköğretim müfettişlerinin öğretmenlere rehberlik yaptıkları fikrine **katılmadıkları** sonucuna ulaşılabilir.

Tablo-5

İngilizce Öğretmenlerinin İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Hizmetine İlişkin Görüşlerine

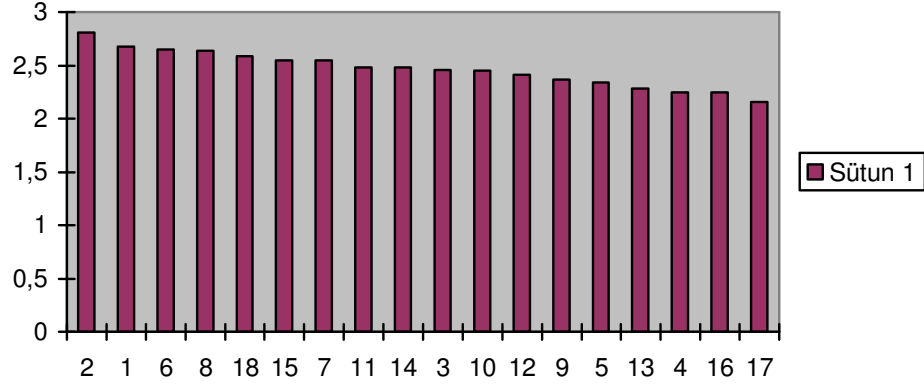
Ait Frekans (f), Yüzde (%), Aritmetik Ortalama ($\bar{X}$) ve Standart Sapmalar (ss)

MADELER	1		2		3		4		5		$\bar{X}$	Ss
	F	%	f	%	F	%	f	%	F	%		
1. Öğretimin planlanması ve değerlendirilmesi	38	22.4	47	27.4	22	12.9	57	33.5	6	3.5	2.68	1.25
2. Eğitim programlarında yapılan yenilikler	33	19.4	44	25.9	22	12.9	64	37.6	7	4.1	2.81	1.25
3. Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması	44	25.9	47	27.6	41	24.1	32	18.8	6	3.5	2.46	1.17
4. Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	49	28.8	64	37.6	26	15.3	27	15.9	4	2.4	2.25	1.11
5. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	46	27.1	57	33.5	37	21.8	24	14.1	6	3.5	2.34	1.12
6. Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	34	20.0	47	27.6	39	22.9	44	25.9	6	3.5	2.65	1.17
7. Sınıf yönetimi uygulamaları	30	17.6	62	36.5	35	20.6	41	24.1	2	1.2	2.55	1.08
8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	32	18.8	56	32.9	29	17.1	48	28.2	5	2.9	2.64	1.17
9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	37	21.8	67	39.4	34	20.0	30	17.6	2	1.2	2.37	1.05
10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	34	20.0	70	41.2	27	15.9	34	20.0	5	2.9	2.45	1.11
11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	37	21.8	60	35.3	34	20.0	32	18.8	7	4.1	2.48	1.15
12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	37	21.8	63	37.1	36	21.2	31	18.2	3	1.8	2.41	1.07
13. Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	45	26.5	65	38.2	29	17.1	29	17.1	2	1.2	2.28	1.07
14. Öğrencilerle doğru iletişim kurma	39	22.9	61	35.9	27	15.9	36	21.2	7	4.1	2.48	1.18
15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	33	19.4	60	35.3	35	20.6	34	20.0	8	4.7	2.55	1.15
16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	51	30.0	61	35.9	27	15.9	27	15.9	4	2.4	2.25	1.12
17. Öğretmenleri motive etme	69	40.6	39	22.9	31	18.2	27	15.9	4	2.4	2.16	1.19
18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	36	21.2	50	29.4	37	21.8	42	24.7	5	2.9	2.59	1.16
Toplam											2.46	0.88

İngilizce öğretmenlerinin veri toplama aracına verdikleri yanıtların aritmetik ortalamaları büyükten küçüğe doğru sıralaması Grafik- 4'te gösterilmiştir.

Grafik – 4

İngilizce Öğretmenlerinin Veri Toplama Aracına Verdikleri Yanıtların Aritmetik Ortalamalarının Sıralaması

İngilizce öğretmenlerinin ilköğretim müfettişlerinin rehberlik hizmeti ile ilgili görüşlerinin değerlendirildiği 18 maddenin aritmetik ortalamalarına bakıldığında ortalama olarak 2, 1, 6 ve 8. maddelerde belirtilen rehberlik hizmetini yaptıklarına **katılıyorum**; 18, 15, 7, 11, 14, 3, 10, 12, 9, 5, 13, 4, 16 ve 17. maddelerde belirtilen rehberlik hizmetini yaptıklarına **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir.

Yapılan analiz sonucunda veri toplama aracındaki maddelere ilişkin dağılım incelenmiştir. Bu maddeler ortalamalarına göre büyükten küçüğe doğru sıralandığında aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

2. maddede bulunan “**Eğitim programlarında yapılan yenilikler**” ifadesi İngilizce öğretmenlerine sorulmuş ve öğretmenlerin %37,6’sı katılıyorum, %25,9’u katılmıyorum, %19,4 kesinlikle katılmıyorum, %12,9’u kararsızım yanıtını vermişlerdir. İngilizce öğretmenlerinin yalnızca %4’ü tamamen katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **kararsızım** ($\bar{X} = 2.81$) kategorisindedir.

1. maddede bulunan “**Öğretimin planlanması ve değerlendirilmesi**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %33,5’i katılıyorum, %27,4’ü katılmıyorum, %22,4’ü kesinlikle katılmıyorum, %12,9’u kararsızım görüşünü belirtmişlerdir. İngilizce öğretmenlerinin yalnızca %3,5’i tamamen katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **kararsızım** ($\bar{X} = 2.68$) kategorisindedir.

6. maddede bulunan “**Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması**” ifadesi araştırmaya katılan İngilizce öğretmenlerine sorulmuş ve öğretmenlerin %27,6’sı katılmıyorum, 25,9’u katılıyorum, 22,9’u kararsızım, %20’si kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İngilizce öğretmenlerinin yalnızca %3,5’i tamamen katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **kararsızım** ($\bar{X} = 2.65$) kategorisindedir.

8. maddede bulunan “**Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %32,9’u katılmıyorum, %28,2’si katılıyorum, %18,8’i kesinlikle katılmıyorum, %17,1’i kararsızım görüşünü belirtmişlerdir. İngilizce öğretmenlerinin yalnızca %2,9’u kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **kararsızım** ($\bar{X} = 2.64$) kategorisindedir.

18. maddede bulunan “**Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %29,4’ü katılmıyorum, %24,7’si katılıyorum, %21,8’i kararsızım, %21,2’si kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %2,9’u kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.59$) kategorisindedir.

15. maddede bulunan “**Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %35,3’ü katılmıyorum, %20,6’sı kararsızım, %20’si katılıyorum, %19,4’ü kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %4,7’si kesinlikle

katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.55$) kategorisindedir.

7. maddede bulunan “**Sınıf yönetimi uygulamaları**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %36,5’ü katılmıyorum, %24,1’i katılıyorum, %20,6’sı kararsızım, %17,6’sı kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %1,2’si kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.55$) kategorisindedir.

11. maddede bulunan “**Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %35,3’ü katılmıyorum, %21,8’i kesinlikle katılmıyorum, %20’si kararsızım, %18,8’i katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %4,1’i kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.48$) kategorisindedir.

14. maddede bulunan “**Öğrencilerle doğru iletişim kurma**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %35,9’u katılmıyorum, %22,9’u kesinlikle katılmıyorum, %21,2’si katılıyorum, %15,9’u kararsızım görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %4,1’i kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.48$) kategorisindedir.

3. maddede bulunan “**Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %27,6’sı katılmıyorum, %25,9’u kesinlikle katılmıyorum, %24,1’i kararsızım, %18,8’i katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %3,5’i kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.46$) kategorisindedir.

10. maddede bulunan “**Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve

öğretmenlerin %41,2'si katılmıyorum, %20'si kesinlikle katılmıyorum, %20'si katılıyorum, %15,9'u kararsızım görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %2,9'u kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.45$) kategorisindedir.

12. maddede bulunan “**Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %37,1'i katılmıyorum, %21,8'i kesinlikle katılmıyorum, %21,2'si kararsızım, %18,2'si katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %1,8'i kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.41$) kategorisindedir.

9. maddede bulunan “**Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %39,4'ü katılmıyorum, %21,8'i kesinlikle katılmıyorum, %20'si kararsızım, %17,6'sı katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %1,2'si kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.37$) kategorisindedir.

5. maddede bulunan “**Eğitim öğretim sorunlarının çözümü**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %33,5'i katılmıyorum, %27,1'i kesinlikle katılmıyorum, %21,8'i kararsızım, %14,1'i katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %3,5'i kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.34$) kategorisindedir.

13. maddede bulunan “**Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %38,2'si katılmıyorum, %26,5'i kesinlikle katılmıyorum, %17,1'i katılıyorum, %17,1'i kararsızım görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %1,2'si kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.28$) kategorisindedir.

4. maddede bulunan “**Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %37,6’sı katılmıyorum, %28,8’i kesinlikle katılmıyorum, %15,9’u katılıyorum, %15,3’ü kararsızım görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %2,4’ü kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.25$) kategorisindedir.

16. maddede bulunan “**Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %35,9’u katılmıyorum, %30’u kesinlikle katılmıyorum, %15,9’u katılıyorum, %15,9’u kararsızım görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %2,4’ü kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.25$) kategorisindedir.

17. maddede bulunan “**Öğretmenleri motive etme**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %40,6’sı kesinlikle katılmıyorum, %22,9’u katılmıyorum, %18,2’si kararsızım, %15,9’u katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Öğretmenlerin yalnızca %2,4’ü kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılmıyorum** ($\bar{X} = 2.16$) kategorisindedir.

İngilizce öğretmenleri veri toplama aracındaki maddelere ağırlıklı olarak **katılmıyorum** yanıtını vermişlerdir. 17. madde olan “**Öğretmeni motive etme**” ($\bar{X} = 2.16$), diğerlerine göre en düşük ortalamayı göstermektedir. İngilizce öğretmenleri kendi değerlendirmelerine göre müfettişlerin öğretmeni motive etme konusunda rehberlik hizmeti verdiklerine katılmıyorlar. Veri toplama aracında en yüksek değere 2. madde olan “**Eğitim programlarında yapılan yenilikler**” ($\bar{X} = 2.81$) maddesi sahiptir. Öğretmenler, müfettişlerin eğitim programlarında yapılan yenilikler konusunda rehberlik ettikleri konusunda kararsız olduklarını belirtmektedirler.

3.İngilizce Öğretmenlerinin Cinsiyet, Mezun Oldukları Fakülte ve Mesleki Kıdemlerine Göre Görüşleri

3.1. İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Cinsiyet Değişkeni Açısından İncelenmesi

Araştırmanın ikinci alt probleminin (a) şikkında “İngilizce öğretmenlerinin görüşleri cinsiyete göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” sorusu sorulmuştur. Erkek ve kadın öğretmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve t-testi sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo –6
Öğretmen Görüşlerine Yönelik Cinsiyet Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları

Maddeler	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	sd	t	P
1. Öğretimin planlanması ve değerlendirilmesi	Erkek	52	2.69	1.28	168	.064	.946
	Kadın	118	2.67	1.18			
2.Eğitim programlarında yapılan yenilikler	Erkek	52	2.83	1.25	168	.295	.768
	Kadın	118	2.77	1.25			
3.Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması	Erkek	52	2.51	1.16	168	.735	.463
	Kadın	118	2.37	1.19			
4.Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	Erkek	52	2.22	1.02	168	-.576	.565
	Kadın	118	2.33	1.29			
5. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	Erkek	52	2.24	1.11	168	-1.721	.087
	Kadın	118	2.56	1.14			
6.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	Erkek	52	2.61	1.18	168	-.718	.474
	Kadın	118	2.75	1.15			
7.Sınıf yönetimi uygulamaları	Erkek	52	2.53	1.11	168	-.239	.811
	Kadın	118	2.58	1.00			
8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	Erkek	52	2.58	1.19	168	-.995	.321
	Kadın	118	2.77	1.10			
9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	Erkek	52	2.27	1.02	168	-1.877	.062
	Kadın	118	2.60	1.09			
10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	Erkek	52	2.31	1.12	168	-2.554	.012
	Kadın	118	2.77	1.02			
11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Erkek	52	2.40	1.16	168	-1.443	.151
	Kadın	118	2.67	1.12			
12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Erkek	52	2.31	1.06	168	-1.809	.073
	Kadın	118	2.63	1.09			

Tablo –6 (Devam)
Öğretmen Görüşlerine Yönelik Cinsiyet Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları

13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Erkek	52	2.21	1.07	168	-1.293	.198
	Kadın	118	2.44	1.07			
14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Erkek	52	2.39	1.17	168	-1.450	.149
	Kadın	118	2.67	1.18			
15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Erkek	52	2.47	1.15	168	-1.340	.182
	Kadın	118	2.73	1.16			
16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Erkek	52	2.20	1.12	168	-.760	.445
	Kadın	118	2.35	1.12			
17. Öğretmenleri motive etme	Erkek	52	2.11	1.22	168	-.899	.370
	Kadın	118	2.29	1.13			
18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	Erkek	52	2.52	1.21	168	-1.209	.228
	Kadın	118	2.75	1.03			
TOPLAM	Erkek	52	43.4	15.4	168	-1.307	.193
	Kadın	118	46.7	14.5			

(p> 0.05)

Öğretmenlerin cinsiyetlerine göre görüşleri incelendiğinde erkek öğretmenler ile bayan öğretmenlerin görüşlerinin arasındaki farklılıkların anlamlı olmadığı belirlenmiştir.

3.2. İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Mezun Oldukları Fakülte Açısından İncelenmesi

Araştırmanın ikinci alt probleminin (b) şikkında “İngilizce öğretmenlerinin görüşleri mezun oldukları fakültele göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” sorusu sorulmuştur. Öğretmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve t-testi sonuçları Tablo 7’de verilmiştir.

Tablo -7
Öğretmen Görüşlerine Yönelik Mezuniyet Durumu Değişkenine Göre t-Testi Sonuçları

Maddeler	Mezuniyet Durumu	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	P																																																																																																																																																																																																																				
1. Öğretimin planlanması ve değerlendirilmesi	İngilizce	137	2.72	1.25	168	.701	.484																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.55	1.25				2.Eğitim programlarında yapılan yenilikler	İngilizce	137	2.83	1.25	168	.433	.664	Diğer	33	2.73	1.23	3.Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması	İngilizce	137	2.48	1.19	168	.387	.699	Diğer	33	2.39	1.09	4.Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	İngilizce	137	2.31	1.15	168	1.286	.200	Diğer	33	2.03	.92	5. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	İngilizce	137	2.39	1.14	168	1.394	.165	Diğer	33	2.09	1.04	6.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	İngilizce	137	2.67	1.15	168	.422	.674	Diğer	33	2.58	1.25	7.Sınıf yönetimi uygulamaları	İngilizce	137	2.52	1.05	168	-.709	.479	Diğer	33	2.67	1.19	8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	İngilizce	137	2.69	1.20	168	1.160	.248	Diğer	33	2.42	1.00	9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	İngilizce	137	2.42	1.07	168	1.154	.250	Diğer	33	2.18	.95	10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	İngilizce	137	2.48	1.12	168	.830	.408	Diğer	33	2.30	1.07	11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747	Diğer	33	2.42	1.12	12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521
2.Eğitim programlarında yapılan yenilikler	İngilizce	137	2.83	1.25	168	.433	.664																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.73	1.23				3.Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması	İngilizce	137	2.48	1.19	168	.387	.699	Diğer	33	2.39	1.09	4.Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	İngilizce	137	2.31	1.15	168	1.286	.200	Diğer	33	2.03	.92	5. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	İngilizce	137	2.39	1.14	168	1.394	.165	Diğer	33	2.09	1.04	6.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	İngilizce	137	2.67	1.15	168	.422	.674	Diğer	33	2.58	1.25	7.Sınıf yönetimi uygulamaları	İngilizce	137	2.52	1.05	168	-.709	.479	Diğer	33	2.67	1.19	8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	İngilizce	137	2.69	1.20	168	1.160	.248	Diğer	33	2.42	1.00	9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	İngilizce	137	2.42	1.07	168	1.154	.250	Diğer	33	2.18	.95	10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	İngilizce	137	2.48	1.12	168	.830	.408	Diğer	33	2.30	1.07	11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747	Diğer	33	2.42	1.12	12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9								
3.Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması	İngilizce	137	2.48	1.19	168	.387	.699																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.39	1.09				4.Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	İngilizce	137	2.31	1.15	168	1.286	.200	Diğer	33	2.03	.92	5. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	İngilizce	137	2.39	1.14	168	1.394	.165	Diğer	33	2.09	1.04	6.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	İngilizce	137	2.67	1.15	168	.422	.674	Diğer	33	2.58	1.25	7.Sınıf yönetimi uygulamaları	İngilizce	137	2.52	1.05	168	-.709	.479	Diğer	33	2.67	1.19	8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	İngilizce	137	2.69	1.20	168	1.160	.248	Diğer	33	2.42	1.00	9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	İngilizce	137	2.42	1.07	168	1.154	.250	Diğer	33	2.18	.95	10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	İngilizce	137	2.48	1.12	168	.830	.408	Diğer	33	2.30	1.07	11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747	Diğer	33	2.42	1.12	12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																				
4.Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	İngilizce	137	2.31	1.15	168	1.286	.200																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.03	.92				5. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	İngilizce	137	2.39	1.14	168	1.394	.165	Diğer	33	2.09	1.04	6.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	İngilizce	137	2.67	1.15	168	.422	.674	Diğer	33	2.58	1.25	7.Sınıf yönetimi uygulamaları	İngilizce	137	2.52	1.05	168	-.709	.479	Diğer	33	2.67	1.19	8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	İngilizce	137	2.69	1.20	168	1.160	.248	Diğer	33	2.42	1.00	9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	İngilizce	137	2.42	1.07	168	1.154	.250	Diğer	33	2.18	.95	10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	İngilizce	137	2.48	1.12	168	.830	.408	Diğer	33	2.30	1.07	11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747	Diğer	33	2.42	1.12	12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																
5. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	İngilizce	137	2.39	1.14	168	1.394	.165																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.09	1.04				6.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	İngilizce	137	2.67	1.15	168	.422	.674	Diğer	33	2.58	1.25	7.Sınıf yönetimi uygulamaları	İngilizce	137	2.52	1.05	168	-.709	.479	Diğer	33	2.67	1.19	8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	İngilizce	137	2.69	1.20	168	1.160	.248	Diğer	33	2.42	1.00	9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	İngilizce	137	2.42	1.07	168	1.154	.250	Diğer	33	2.18	.95	10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	İngilizce	137	2.48	1.12	168	.830	.408	Diğer	33	2.30	1.07	11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747	Diğer	33	2.42	1.12	12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																												
6.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	İngilizce	137	2.67	1.15	168	.422	.674																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.58	1.25				7.Sınıf yönetimi uygulamaları	İngilizce	137	2.52	1.05	168	-.709	.479	Diğer	33	2.67	1.19	8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	İngilizce	137	2.69	1.20	168	1.160	.248	Diğer	33	2.42	1.00	9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	İngilizce	137	2.42	1.07	168	1.154	.250	Diğer	33	2.18	.95	10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	İngilizce	137	2.48	1.12	168	.830	.408	Diğer	33	2.30	1.07	11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747	Diğer	33	2.42	1.12	12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																								
7.Sınıf yönetimi uygulamaları	İngilizce	137	2.52	1.05	168	-.709	.479																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.67	1.19				8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	İngilizce	137	2.69	1.20	168	1.160	.248	Diğer	33	2.42	1.00	9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	İngilizce	137	2.42	1.07	168	1.154	.250	Diğer	33	2.18	.95	10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	İngilizce	137	2.48	1.12	168	.830	.408	Diğer	33	2.30	1.07	11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747	Diğer	33	2.42	1.12	12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																				
8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	İngilizce	137	2.69	1.20	168	1.160	.248																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.42	1.00				9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	İngilizce	137	2.42	1.07	168	1.154	.250	Diğer	33	2.18	.95	10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	İngilizce	137	2.48	1.12	168	.830	.408	Diğer	33	2.30	1.07	11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747	Diğer	33	2.42	1.12	12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																
9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	İngilizce	137	2.42	1.07	168	1.154	.250																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.18	.95				10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	İngilizce	137	2.48	1.12	168	.830	.408	Diğer	33	2.30	1.07	11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747	Diğer	33	2.42	1.12	12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																												
10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	İngilizce	137	2.48	1.12	168	.830	.408																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.30	1.07				11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747	Diğer	33	2.42	1.12	12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																																								
11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	İngilizce	137	2.50	1.16	168	.323	.747																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.42	1.12				12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800	Diğer	33	2.45	1.09.	13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																																																				
12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	İngilizce	137	2.40	1.07	168	-.254	.800																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.45	1.09.				13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813	Diğer	33	2.24	1.06	14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																																																																
13.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	İngilizce	137	2.29	1.08	168	.238	.813																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.24	1.06				14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541	Diğer	33	2.36	1.11	15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																																																																												
14.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	İngilizce	137	2.50	1.20	168	.612	.541																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.36	1.11				15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378	Diğer	33	2.39	1.17	16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																																																																																								
15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.59	1.15	168	.883	.378																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.39	1.17				16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710	Diğer	33	2.18	1.18	17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																																																																																																				
16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	İngilizce	137	2.26	1.11	168	.372	.710																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.18	1.18				17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563	Diğer	33	2.27	1.21	18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																																																																																																																
17. Öğretmenleri motive etme	İngilizce	137	2.14	1.19	168	-.580	.563																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.27	1.21				18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922	Diğer	33	2.61	1.17	TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																																																																																																																												
18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	İngilizce	137	2.58	1.16	168	-.098	.922																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	2.61	1.17				TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																																																																																																																																								
TOPLAM	İngilizce	137	44.8	15.3	168	.643	.521																																																																																																																																																																																																																				
	Diğer	33	42.9	14.9																																																																																																																																																																																																																							

(p< 0.05) (*) işareti farkın anlamlı olduğunu göstermektedir

Öğretmenlerin mezuniyet durumuna göre görüşleri incelendiğinde İngilizce öğretmenleri ve diğer bölüm mezunlarının görüşlerinin arasındaki farklılıkların anlamlı olmadığı belirlenmiştir.

3.3. İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Mesleki Kıdem Değişkeni Açısından İncelenmesi

Araştırmanın ikinci alt probleminin (c) şikkında “İngilizce öğretmenlerinin rehberlik hizmeti ile ilgili görüşleri mesleki kıdemlerine göre anlamlı bir farklılık göstermekte midir?” sorusu sorulmuştur. Meslekteki kıdem durumlarına göre öğretmenlerin rehberlik hizmetine yönelik görüşlerine ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve Sheffe testi sonuçları Tablo 8’de verilmiştir. Yapılan tek yönlü varyans analizi sonucunda gruplar arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Tablo – 8
İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Mesleki Kıdem Değişkenine İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Maddeler	Kıdem	N	$\bar{X}$	Ss	F	P	Grup Farkı
1. Öğretimin planlanması ve değerlendirilmesi	1-5 Yıl	48	2,75	1,23	1,765	,811	-
	5-10 Yıl	47	2,91	1,33			
	10+ Yıl	75	2,49	1,19			
2.Eğitim programlarında yapılan yenilikler	1-5 Yıl	48	2,83	1,26	,315	,951	-
	5-10 Yıl	47	2,91	1,21			
	10+ Yıl	75	2,73	1,27			
3.Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması	1-5 Yıl	48	2,60	1,20	1,964	,990	-
	5-10 Yıl	47	2,64	1,24			
	10+ Yıl	75	2,27	1,08			
4.Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	1-5 Yıl	48	2,31	1,21	1,045	,922	-
	5-10 Yıl	47	2,40	1,26			
	10+ Yıl	75	2,12	,93			
5. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	1-5 Yıl	48	2,42	1,15	2,818	,736	-
	5-10 Yıl	47	2,60	1,21			
	10+ Yıl	75	2,12	1,03			
6.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	1-5 Yıl	48	2,71	1,25	1,438	,837	-
	5-10 Yıl	47	2,85	1,22			
	10+ Yıl	75	2,49	1,07			
7.Sınıf yönetimi uygulamaları	1-5 Yıl	48	2,58	1,11	,758	,908	-
	5-10 Yıl	47	2,68	1,11			
	10+ Yıl	75	2,44	1,04			

Tablo – 8 (Devam)
İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Mesleki Kıdem Değişkenine
İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	1-5 Yıl	48	2,81	1,32	1,691	,960	-
	5-10 Yıl	47	2,74	1,17			
	10+ Yıl	75	2,45	1,04			
9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	1-5 Yıl	48	2,50	1,09	1,521	,999	-
	5-10 Yıl	47	2,49	1,20			
	10+ Yıl	75	2,21	,90			
10. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	1-5 Yıl	48	2,42	1,15	1,024	,623	-
	5-10 Yıl	47	2,64	1,22			
	10+ Yıl	75	2,35	1,01			
11. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	1-5 Yıl	48	2,71	1,25	2,808	,926	-
	5-10 Yıl	47	2,62	1,19			
	10+ Yıl	75	2,25	1,01			
12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	1-5 Yıl	48	2,38	1,02	,273	,829	-
	5-10 Yıl	47	2,51	1,08			
	10+ Yıl	75	2,37	1,11			
13. Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	1-5 Yıl	48	2,21	,99	,589	,617	-
	5-10 Yıl	47	2,43	1,17			
	10+ Yıl	75	2,24	1,06			
14. Öğrencilerle doğru iletişim kurma	1-5 Yıl	48	2,56	1,22	,185	,853	-
	5-10 Yıl	47	2,43	1,16			
	10+ Yıl	75	2,45	1,18			
15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	1-5 Yıl	48	2,71	1,22	1,905	1,000	-
	5-10 Yıl	47	2,70	1,18			
	10+ Yıl	75	2,36	1,07			
16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	1-5 Yıl	48	2,27	1,18	,539	,775	-
	5-10 Yıl	47	2,11	1,11			
	10+ Yıl	75	2,32	1,09			
17. Öğretmenleri motive etme	1-5 Yıl	48	2,06	1,21	1,324	,376	-
	5-10 Yıl	47	2,40	1,30			
	10+ Yıl	75	2,08	1,10			
18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirme	1-5 Yıl	48	2,79	1,22	1,897	,896	-
	5-10 Yıl	47	2,68	1,14			
	10+ Yıl	75	2,40	1,12			
TOPLAM	1-5 Yıl	48	45,6	15,7	1.544	,937	-
	5-10 Yıl	47	46,7	16,3			
	10+ Yıl	75	42,2	13,9			

(P<.05) (-) işareti farkın anlamsız olduğunu göstermektedir.

4. Alanı İngilizce Öğretmenliği Olmayan Müfettişlerin, İngilizce Öğretmenlerine Rehberlik Hizmeti Verme Konusundaki Görüşleri

Araştırmanın altıncı alt probleminde “Alanı İngilizce öğretmenliği olmayan müfettişlerin, İngilizce öğretmenlerine rehberlik hizmeti verme konusundaki görüşleri nelerdir?” sorusu sorulmuştur. Bu soruya yanıt bulabilmek amacıyla 15 maddeden oluşan veri toplama aracı ilköğretim müfettişlerine uygulanmıştır.

Tablo-9’da İlköğretim müfettişlerinin veri toplama aracındaki maddelere verdikleri yanıtların hesaplanan aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri bulunmaktadır. İlköğretim müfettişlerinin rehberlik hizmeti ile ilgili kendi değerlendirmelerinin aritmetik ortalama değerleri; (2.16 – 2.81) arasında değişmektedir. Genel aritmetik ortalama ise: ($\bar{X} = 2.46$) olarak bulunmuştur. Bu veriler doğrultusunda alanı İngilizce olmayan ilköğretim müfettişlerinin, İngilizce öğretmenlerine rehberlik yaptıklarına **katılıyorum** sonucuna ulaşılabilir.

Tablo-9

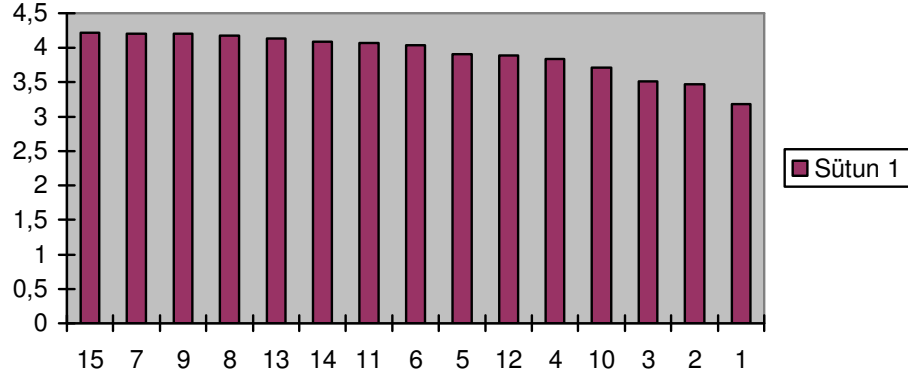
İlköğretim Müfettişlerinin İngilizce Öğretmenlerine Yapılan Rehberlik Hizmetine İlişkin Görüşlerine Ait Frekans (f), Yüzde (%), Aritmetik Ortalama ($\bar{X}$) ve Standart Sapmalar (ss)

Maddeler	1		2		3		4		5		$\bar{X}$	Ss
	F	%	F	%	F	%	f	%	F	%		
1.Eğitim programlarında yapılan yenilikler	3	6,5	13	28,3	5	10,9	21	45,7	3	6,5	3,18	1,13
2.Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması	1	2,2	9	19,6	7	15,2	24	52,2	4	8,7	3,47	,99
3.Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	-	-	9	19,6	10	21,7	20	43,5	6	13	3,51	,97
4. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	-	-	4	8,7	8	17,4	24	52,2	9	19,6	3,84	,85
5.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	-	-	2	4,3	6	13	31	67,4	6	13	3,91	,67
6.Sınıf yönetimi uygulamaları	-	-	1	2,2	3	6,5	34	73,9	7	15,2	4,04	,56
7. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	-	-	1	2,2	2	4,3	29	63	13	28,3	4,20	,63
8. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	-	-	1	2,2	3	6,5	28	60,9	13	28,3	4,18	,65
9. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	-	-	1	2,2	2	4,3	29	63	13	28,3	4,20	63
10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	-	-	5	10,9	10	21,7	23	50	7	15,2	3,71	,87
11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	-	-	1	2,2	5	10,9	29	63	10	21,7	4,07	,65
12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	-	-	2	4,3	9	19,6	26	56,5	8	17,4	3,89	,75
13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	-	-	1	2,2	3	6,5	30	65,3	11	23,9	4,13	,63
14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	-	-	2	4,3	3	6,5	29	63	11	23,9	4,09	,70
15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	-	-	1	2,2	4	8,7	24	52,2	16	34,8	4,22	,70
Toplam											3,90	,51

İlköğretim müfettişlerinin veri toplama aracına verdikleri yanıtların aritmetik ortalamalarının büyükten küçüğe doğru sıralanması Grafik- 5'te gösterilmiştir.

Grafik – 5

İlköğretim Müfettişlerinin Veri Toplama Aracına Verdikleri Yanıtların Aritmetik Ortalamalarının Sıralaması

İlköğretim müfettişlerinin rehberlik hizmeti ile ilgili görüşlerinin değerlendirildiği 15 maddenin aritmetik ortalamalarına bakıldığında 15. maddede belirtilen rehberlik hizmetini yaptıklarına **kesinlikle katılıyorum**; 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 ve 14. maddelerde belirtilen rehberlik hizmetini yaptıklarına **katılıyorum** ve 1. maddede belirtilen rehberlik hizmeti yaptıklarına **kararsızım** görüşünü belirtmişlerdir.

Yapılan analiz sonucunda veri toplama aracındaki maddelere ilişkin dağılım incelenmiştir. Bu maddeler ortalamalarına göre büyükten küçüğe doğru sıralandığında aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

15. maddede bulunan “**Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi**” ifadesi İlköğretim müfettişlerine sorulmuş ve müfettişlerin %52,2’si katılıyorum, %34,8’i kesinlikle katılıyorum, %8,7’si kararsızım, %2,2’si katılmıyorum yanıtını vermişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbiri kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **kesinlikle katılıyorum** ($\bar{x} = 4.22$) kategorisindedir.

7. maddede bulunan “**Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %63’ü katılıyorum, %28,3’ü kesinlikle katılıyorum, %4,3’ü kararsızım, %2,2’si katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbirisi kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{x}=4.20$) kategorisindedir.

9. maddede bulunan “**Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %63’ü katılıyorum, %28,3’ü kesinlikle katılıyorum, %4,3’ü kararsızım, %2,2’si katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbirisi kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{x}=4.20$) kategorisindedir.

8. maddede bulunan “**Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %60,9’u katılıyorum, %28,3’ü kesinlikle katılıyorum, %6,5’i kararsızım, %2,2’si katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbirisi kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{x}=4.18$) kategorisindedir.

13. maddede bulunan “**Öğrencilerle doğru iletişim kurma**” ifadesi araştırmaya katılan öğretmenlere sorulmuş ve öğretmenlerin %65,3’ü katılıyorum, %23,9’u kesinlikle katılıyorum, %6,5’i kararsızım, %2,2’si katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbirisi kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{x}=4.13$) kategorisindedir.

14. maddede bulunan “**Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %63’ü katılıyorum, %23,9’u kesinlikle katılıyorum, %6,5’i kararsızım, %4,3’ü katılmıyorum görüşünü

belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbiri kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{X}=4.09$) kategorisindedir.

11. maddede bulunan “**Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %63’ü katılıyorum, %21,7’si kesinlikle katılıyorum, %10,9’u kararsızım, %2,2’si katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbiri kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{X}=4.07$) kategorisindedir.

6. maddede bulunan “**Sınıf yönetimi uygulamaları**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %73,9’u katılıyorum, %15,2’si kesinlikle katılıyorum, %6,5’i kararsızım, %2,2’si katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbiri kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{X}=4.04$) kategorisindedir.

5. maddede bulunan “**Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %67,4’ü katılıyorum, %13’ü kesinlikle katılıyorum, %13’ü kararsızım, %4,3’ü katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbiri kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{X}=3.91$) kategorisindedir.

12. maddede bulunan “**Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %56,5’i katılıyorum, %17,4’ü kesinlikle katılıyorum, %19,6’sı kararsızım, %4,3’i katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbiri kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{X}=3.89$) kategorisindedir.

4. maddede bulunan “**Eğitim ğretim sorunlarının zm**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %52,2’si katılıyorum, %19,6’sı kesinlikle katılıyorum, %17,4’ kararsızım, %8,7’si katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbiri kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{x}=3.84$) kategorisindedir.

10. maddede bulunan “**Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %50’si katılıyorum, %21,7’si kararsızım, %15,2’si kesinlikle katılıyorum, %10,9’u katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbiri kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{x}=3.71$) kategorisindedir.

3. maddede bulunan “**ğrenci başarisının objektif olarak ölçülmesi**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %43,5’i katılıyorum, %21,7’si kararsızım, %19,6’sı katılmıyorum, %13’ kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin hiçbiri kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmemişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{x}=3.51$) kategorisindedir.

2. maddede bulunan “**Eğitim ğretimin kalitesinin artırılması**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %52,2’si katılıyorum, %19,6’sı katılmıyorum, %15,2’si kararsızım, %8,7’si kesinlikle katılıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Müfettişlerin yalnızca %2,2’si kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **katılıyorum** ($\bar{x}=3.47$) kategorisindedir.

1. maddede bulunan “**Eğitim programlarında yapılan yenilikler**” ifadesi araştırmaya katılan müfettişlere sorulmuş ve müfettişlerin %45,7’si katılıyorum, %28,3’ katılmıyorum, %10,9’u kararsızım, %6,5’i kesinlikle katılıyorum, %6,5’i

kesinlikle katılmıyorum görüşünü belirtmişlerdir. Bu maddenin aritmetik ortalaması **kararsızım** ($\bar{x}=3.18$) kategorisindedir.

İlköğretim müfettişleri veri toplama aracındaki maddelere ağırlıklı olarak **katılıyorum** yanıtını vermişlerdir. 1. madde olan “Eğitim programlarında yapılan yenilikler” ($\bar{x}=3.18$), diğerlerine göre en düşük ortalamayı göstermektedir. İlköğretim müfettişleri kendi değerlendirmelerine göre eğitim programlarında yapılan yenilikler konusunda öğretmenlere yeterli rehberlik yaptıkları konusunda kararsız kalmışlardır. Veri toplama aracında en yüksek değere 15. madde olan “Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi” ($\bar{x}=4.22$) maddesi sahiptir. Müfettişler, öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi konusunda rehberlik ettikleri maddesine kesinlikle katılıyorum yanıtını vermişlerdir.

5. İngilizce Öğretmenlerine Verilen Rehberlik Hizmeti Konusunda Müfettişlerin ve İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Karşılaştırılması

Araştırmanın beşinci alt probleminde “İngilizce öğretmenlerine verilen rehberlik hizmeti konusunda müfettişlerin ve İngilizce öğretmenlerinin görüşleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?” sorusu sorulmuştur. Erkek ve kadın öğretmenlerin görüşlerine ilişkin aritmetik ortalama, standart sapma ve t-testi sonuçları Tablo 10’da verilmiştir.

Tablo –10
İlköğretim Müfettişlerinin ve İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerine Yönelik t-Testi Sonuçları

Maddeler	Görev	N	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	P																																																																																																																																																																																	
1.Eğitim programlarında yapılan yenilikler	Müfettiş	45	3,18	1,13	213	1,785	0,76																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,81	1,25				2.Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması	Müfettiş	45	3,47	,99	213	5,275	0,00	Öğretmen	170	2,46	1,17	3.Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	Müfettiş	45	3,51	,97	213	6,936	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,11	4. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	Müfettiş	45	3,84	,85	213	8,380	0,00	Öğretmen	170	2,34	1,12	5.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	Müfettiş	45	3,91	,67	213	6,925	0,00	Öğretmen	170	2,65	1,17	6.Sınıf yönetimi uygulamaları	Müfettiş	45	4,04	,56	213	8,995	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,08	7. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	8,675	0,00	Öğretmen	170	2,64	1,17	8. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	Müfettiş	45	4,18	,65	213	11,009	0,00	Öğretmen	170	2,37	1,05	9. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	10,169	0,00	Öğretmen	170	2,45	1,11	10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Müfettiş	45	3,71	,87	213	6,690	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,15	11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00	Öğretmen	170	2,41	1,07	12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00	
2.Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması	Müfettiş	45	3,47	,99	213	5,275	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,46	1,17				3.Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	Müfettiş	45	3,51	,97	213	6,936	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,11	4. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	Müfettiş	45	3,84	,85	213	8,380	0,00	Öğretmen	170	2,34	1,12	5.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	Müfettiş	45	3,91	,67	213	6,925	0,00	Öğretmen	170	2,65	1,17	6.Sınıf yönetimi uygulamaları	Müfettiş	45	4,04	,56	213	8,995	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,08	7. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	8,675	0,00	Öğretmen	170	2,64	1,17	8. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	Müfettiş	45	4,18	,65	213	11,009	0,00	Öğretmen	170	2,37	1,05	9. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	10,169	0,00	Öğretmen	170	2,45	1,11	10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Müfettiş	45	3,71	,87	213	6,690	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,15	11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00	Öğretmen	170	2,41	1,07	12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5								
3.Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi	Müfettiş	45	3,51	,97	213	6,936	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,25	1,11				4. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	Müfettiş	45	3,84	,85	213	8,380	0,00	Öğretmen	170	2,34	1,12	5.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	Müfettiş	45	3,91	,67	213	6,925	0,00	Öğretmen	170	2,65	1,17	6.Sınıf yönetimi uygulamaları	Müfettiş	45	4,04	,56	213	8,995	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,08	7. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	8,675	0,00	Öğretmen	170	2,64	1,17	8. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	Müfettiş	45	4,18	,65	213	11,009	0,00	Öğretmen	170	2,37	1,05	9. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	10,169	0,00	Öğretmen	170	2,45	1,11	10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Müfettiş	45	3,71	,87	213	6,690	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,15	11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00	Öğretmen	170	2,41	1,07	12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																				
4. Eğitim öğretim sorunlarının çözümü	Müfettiş	45	3,84	,85	213	8,380	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,34	1,12				5.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	Müfettiş	45	3,91	,67	213	6,925	0,00	Öğretmen	170	2,65	1,17	6.Sınıf yönetimi uygulamaları	Müfettiş	45	4,04	,56	213	8,995	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,08	7. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	8,675	0,00	Öğretmen	170	2,64	1,17	8. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	Müfettiş	45	4,18	,65	213	11,009	0,00	Öğretmen	170	2,37	1,05	9. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	10,169	0,00	Öğretmen	170	2,45	1,11	10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Müfettiş	45	3,71	,87	213	6,690	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,15	11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00	Öğretmen	170	2,41	1,07	12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																
5.Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması	Müfettiş	45	3,91	,67	213	6,925	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,65	1,17				6.Sınıf yönetimi uygulamaları	Müfettiş	45	4,04	,56	213	8,995	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,08	7. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	8,675	0,00	Öğretmen	170	2,64	1,17	8. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	Müfettiş	45	4,18	,65	213	11,009	0,00	Öğretmen	170	2,37	1,05	9. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	10,169	0,00	Öğretmen	170	2,45	1,11	10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Müfettiş	45	3,71	,87	213	6,690	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,15	11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00	Öğretmen	170	2,41	1,07	12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																												
6.Sınıf yönetimi uygulamaları	Müfettiş	45	4,04	,56	213	8,995	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,55	1,08				7. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	8,675	0,00	Öğretmen	170	2,64	1,17	8. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	Müfettiş	45	4,18	,65	213	11,009	0,00	Öğretmen	170	2,37	1,05	9. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	10,169	0,00	Öğretmen	170	2,45	1,11	10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Müfettiş	45	3,71	,87	213	6,690	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,15	11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00	Öğretmen	170	2,41	1,07	12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																																								
7. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	8,675	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,64	1,17				8. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	Müfettiş	45	4,18	,65	213	11,009	0,00	Öğretmen	170	2,37	1,05	9. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	10,169	0,00	Öğretmen	170	2,45	1,11	10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Müfettiş	45	3,71	,87	213	6,690	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,15	11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00	Öğretmen	170	2,41	1,07	12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																																																				
8. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma	Müfettiş	45	4,18	,65	213	11,009	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,37	1,05				9. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	10,169	0,00	Öğretmen	170	2,45	1,11	10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Müfettiş	45	3,71	,87	213	6,690	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,15	11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00	Öğretmen	170	2,41	1,07	12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																																																																
9. Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma	Müfettiş	45	4,20	,63	213	10,169	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,45	1,11				10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Müfettiş	45	3,71	,87	213	6,690	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,15	11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00	Öğretmen	170	2,41	1,07	12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																																																																												
10. Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi	Müfettiş	45	3,71	,87	213	6,690	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,48	1,15				11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00	Öğretmen	170	2,41	1,07	12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																																																																																								
11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı	Müfettiş	45	4,07	,65	213	9,849	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,41	1,07				12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00	Öğretmen	170	2,28	1,07	13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																																																																																																				
12.Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi	Müfettiş	45	3,89	,75	213	9,453	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,28	1,07				13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00	Öğretmen	170	2,48	1,18	14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																																																																																																																
13.Öğrencilerle doğru iletişim kurma	Müfettiş	45	4,13	,63	213	9,093	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,48	1,18				14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00	Öğretmen	170	2,55	1,15	15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																																																																																																																												
14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,09	,70	213	8,531	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,55	1,15				15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00	Öğretmen	170	2,25	1,12	TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																																																																																																																																								
15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi	Müfettiş	45	4,22	,70	213	11,255	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	2,25	1,12				TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00		Öğretmen	170	36,9	12,5																																																																																																																																																																				
TOPLAM	Müfettiş	45	58,6	7,73	213	11,013	0,00																																																																																																																																																																																	
	Öğretmen	170	36,9	12,5																																																																																																																																																																																				

(p> 0.05)

Tablo 10’da görüldüğü gibi ilköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin müfettiş ve öğretmen görüşleri arasında anlamlı farklar bulunmaktadır. Bu farklılıkları belirlemek için yapılan t-testi

sonuçlarına göre aşağıda belirtilen 15 maddede $\alpha = 0.05$ düzeyinde anlamlı farklar olduğu görülmüştür.

Grafik – 6

İlköğretim Müfettişleri ve İngilizce Öğretmenlerinin Görüşlerinin Genel Ortalaması

2. maddedeki “**Eğitim öğretimin kalitesinin artırılması**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t= 5.275$; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X} = 3.47$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X} = 2.46$) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler ($Ss: 0.99$) öğretmenlere ($Ss: 1.17$) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

3. maddedeki “**Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesi**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t= 6.936$; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X} = 3.51$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X} = 2.25$) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler ($Ss: 0.97$) öğretmenlere ($Ss: 1.11$) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

4. maddedeki “**Eğitim öğretim sorunlarının çözümü**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t=$

8.380; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}=3.84$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}=2.34$) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.85) öğretmenlere (Ss:1.12) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

5. maddedeki “**Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanması**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t=6.925$; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}=3.91$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}=2.65$) **kararsızım** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss:0.67) öğretmenlere (Ss:1.17) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

6. maddedeki “**Sınıf yönetimi uygulamaları**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t=8.995$; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}=4.04$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}=2.55$) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.56) öğretmenlere (Ss:1.08) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

7. maddedeki “**Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanma**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t=8.675$; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}=4.20$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}=2.64$) **kararsızım** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.63) öğretmenlere (Ss:1.17) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

8. maddedeki “**Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırma**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t=11.009$; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler

($\bar{X}=4.18$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}= 2.37$) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.65) öğretmenlere (Ss:1.05) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

9. maddedeki “**Eğitim öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanma**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t= 10.169$; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}=4.20$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}= 2.45$) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.63) öğretmenlere (Ss:1.11) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

10. maddedeki “**Anlatılacak konuya uygun araç gereç seçimi**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t= 6.690$; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}=3.71$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}= 2.48$) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.87) öğretmenlere (Ss:1.15) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

11. maddedeki “**Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımı**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t= 9.849$; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}=4.07$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}= 2.41$) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.65) öğretmenlere (Ss:1.07) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

12. maddedeki “**Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesi**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür ($t= 9.453$; $p<0.05$). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}=3.89$) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}= 2.28$) **katılmıyorum**

görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.75) öğretmenlere (Ss:1.07) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

13. maddedeki “**Öğrencilerle doğru iletişim kurma**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür (t= 9.093; p<0.05). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}$ =4.13) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}$ = 2.48) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.63) öğretmenlere (Ss:1.18) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

14. maddedeki “**Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesi**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür (t= 8.531; p<0.05). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}$ =4.09) **katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}$ = 2.55) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.70) öğretmenlere (Ss:1.15) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

15. maddedeki “**Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesi ve yeteneklerinin geliştirilmesi**” ifadesine ilişkin müfettiş ve öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı fark olduğu görülmüştür (t= 11.255; p<0.05). Grupların aritmetik ortalamalarına bakıldığında müfettişler ($\bar{X}$ =4.22) **kesinlikle katılıyorum**, öğretmenler ($\bar{X}$ = 2.25) **katılmıyorum** görüşünü belirtmişlerdir. Standart sapmalara göre değerlendirildiğinde ise müfettişler (Ss: 0.70) öğretmenlere (Ss:1.12) göre daha homojen görüşler bildirmişlerdir.

Araştırma bulgularının yorumlarından, öğretmenlerin yapılan rehberlik hizmetini yeterli bulmadıkları fakat müfettişlerin yaptıkları rehberlik hizmetini yeterli buldukları ortaya çıkmıştır.

BÖLÜM VI

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde araştırma bulgularına dayalı olarak elde edilen sonuçlar ve geliştirilen önerilere yer verilmektedir.

1. Sonuçlar

1) İlköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin, İngilizce öğretmenlerinin değerlendirmelerinin aritmetik ortalamaları (2.16 – 2.81) arasında değişmektedir. Genel aritmetik ortalamaya ($\bar{X} = 2.46$) göre İngilizce öğretmenleri, ilköğretim müfettişlerinin rehberlik hizmeti yaptıkları konusuna **katılmıyorum** yanıtını vermişlerdir. İngilizce öğretmenlerinin büyük bir çoğunluğu veri toplama aracındaki maddelere **katılmıyorum** yanıtını vermişlerdir. İngilizce öğretmenleri veri toplama aracından yalnızca 1, 2, 6 ve 8. maddelere **katılıyorum** yanıtını vermişlerdir.

2) İlköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin olarak İngilizce öğretmenlerinin görüşleri cinsiyetlerine göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Buna göre ilköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin bayan ve erkek öğretmenlerin görüşleri birbiriyle benzerlik göstermektedir.

3) İlköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin olarak İngilizce öğretmenlerinin görüşleri eğitim durumlarına göre anlamlı bir farklılık göstermemektedir. Buna göre ilköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin İngilizce öğretmenliği bölümünden mezun olan ve diğer bölümlerden mezun olan öğretmenlerin görüşleri birbiriyle benzerlik göstermektedir.

4) İlköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin olarak İngilizce öğretmenlerinin görüşleri mesleki kademelerine göre anlamlı

bir farklılık göstermemektedir. Buna göre ilköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin 1-5, 5-10 ve 10+ yıllık İngilizce öğretmenlerinin görüşleri birbiriyle benzerlik göstermektedir.

5) İlköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin olarak ilköğretim müfettişlerinin değerlendirmelerinin aritmetik ortalamaları (4.22 – 3.18) arasında değişmektedir. Genel aritmetik ortalamaya ($\bar{X} = 3.90$) göre ilköğretim müfettişleri, İngilizce öğretmenlerine verilen rehberlik hizmeti konusuna **katılıyorum** yanıtını vermişlerdir. İlköğretim müfettişlerinin büyük bir çoğunluğu veri toplama aracındaki maddelere **katılıyorum** yanıtını vermişlerdir. İlköğretim müfettişleri veri toplama aracından yalnızca 1. maddeye **kararsızım** yanıtını vermişlerdir.

6) İlköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin müfettişlerin ve öğretmenlerin görüşleri arasında veri toplama aracında yer alan toplam 15 maddeden 14'ünde anlamlı farklılıklar oluşmaktadır. İlköğretim müfettişleri ve İngilizce öğretmenlerinin, ilköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetine ilişkin görüşlerinde $p < 0.05$ düzeyinde anlamlı bulunmuştur.

Sonuç olarak bu araştırmadan öğretmenlerin yapılan rehberlik hizmetini yeterli bulmadıkları fakat müfettişlerin yaptıkları rehberlik hizmetini yeterli buldukları sonucu çıkarılabilir.

2. Öneriler

İlköğretim müfettişlerinin İngilizce öğretmenlerine yaptığı rehberlik hizmetinin değerlendirildiği bu araştırmada elde edilen bulgulara dayalı olarak aşağıdaki öneriler sunulabilir:

1) İlköğretim müfettişleri İngilizce öğretmenlerine yapılan rehberlik hizmetinin yeterli olduğu konusuna katılıyorum yanıtını verirken İngilizce öğretmenleri bu

şekilde düşünmemektedirler. İngilizce öğretmenlerine rehberlik hizmeti verecek ilköğretim müfettişleri İngilizce öğretmenliği branşından olmalıdır.

2) İlköğretim müfettişlerinin kendisini geliştirmesine olanak sağlayacak uluslararası seminerlere katılıp rapor sunma zorunluluğu getirilerek bireysel gelişimlerine katkı sağlanabilir.

3) Bu çalışma bir örnek olarak ilköğretim kurumları için yapılmıştır. Buna benzer araştırmalar ilköğretim kurumlarındaki diğer öğretmenleri için gerçekleştirilerek, ilköğretim müfettişlerinin rehberlik yeterlilikleri araştırılabilir.

4) Bu çalışma bir örnek olarak ilköğretim kurumları için yapılmıştır. Buna benzer araştırmalar orta öğretim kurumlarındaki İngilizce öğretmenleri ve bakanlık müfettişleri için gerçekleştirilerek ilköğretim müfettişleri ile bakanlık müfettişlerinin rehberlik yeterlilikleri karşılaştırılabilir.

5) İlköğretim müfettişleri her iki yılda bir dil yeterliliği sınavına alınarak yeterli İngilizce düzeyine sahip olmayan müfettişlere dil kursu zorunluluğu getirilmelidir.

6) İlköğretim müfettişleri, her eğitim öğretim yılı sonunda İngilizce öğretimi metot ve tekniklerindeki yeni gelişmeleri takip etmeleri için yurtdışı seminerlerine gönderilmelidir.

KAYNAKÇA

AKAR, Hanife ve Şahika TARHAN. **İlköğretimin İlk Kademesindeki Yabancı Dil Öğretimi Programına İlişkin Bir Araştırma.** Earged. Ankara, 2001.

ARSEVEN, Ali D. **Alan Araştırma Yöntemi.** Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara. 2001. s. 132–136, 168.

ARSEVEN, Ali D. **Anket Hazırlama.** Gündüz Eğitim ve Yayıncılık. Ankara, 2004. s. 11–18.

ARSLAN, Mehmet Metin. **Cumhuriyetin Kuruluş Felsefesi Açısından Yeni İlköğretim Programları.** Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Eğitimde Yansımalar:VIII. Ankara, 2005

ASLAN, Mahire. **Çağdaş Eğitim Denetiminin Analizi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi . İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya. 1991.

ATAY, Cevdet. **Devlet Yönetimi ve Denetimi.** Alfa Yayınları. İstanbul, 1999.

Avrupa Birliği'ne Giriş sürecinde Türk Eğitim Sisteminde Yabancı Dil Eğitimi ve Kalite Arayışları Sempozyumu. İstanbul, 2000.

AYDIN, İnayet. **Öğretimde Denetim.** Pegem Yayınları. Ankara, 2005.

AYDIN, Mustafa. **Çağdaş Eğitim Denetimi.** 4. Baskı, Ankara: 2000. S. 36–37.

AYHAN, Ali Erbay. **İlköğretim Müfettişlerinin Eğitim Sistemindeki Roller.** Yayınlanmamış Uzmanlık Tezi. TODAİE. Ankara, 1991.

BALCI, Ali. **Sosyal Bilimlerde Araştırma.** Pegem Yayıncılık. Ankara: 2004.

BAŞAR, Hüseyin. **Eğitim Denetçisi**. 4. Baskı. Pegem Özel Eğitim Hizmetleri Yayınları. Ankara,2000.

BAŞARAN, Alim. **İlköğretim Uygulamalarında Grupla Teftiş Uygulamaları**. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara, 1986.

BAŞARAN, İbrahim Ethem. **Eğitim Yönetimi**. Ankara: Sevinç Matbaası, 1988.

BİLİR, Mehmet. **Türk Eğitim Sisteminde Teftiş Alt Sisteminin Yapı ve İşleyişi**. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: A.Ü.S.B.E. 1991.

BURGAZ, Berrin. **Türk Eğitim Sisteminde Denetmenlerin Başarılarını Etkileyen Nedenler**. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara, 1992.

BURSALIOĞLU, Ziya. **Okul Yönetiminde Yen Yapı ve Davranış**. Önder Matbaacılık. Ankara, 2000.

BÜYÜKİŞİK, Mustafa. **İlköğretim Denetçilerinin Rehberlik Etkinliklerinin Gerçekleşme Düzeyi**. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara, 1989.

BÜYÜKÖZTÜRK, Şener. **Sosyal bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı**. Pegem Yayıncılık. Ankara: 2003.

CEMALOĞLU, Necati. **İlköğretim Müfettişlerinin Mesleki Yardım ve Rehberlik Rolünün Öğretmenleri Güdülemesi**. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara,1996.

ÇÖLMEK, Ahmet. “Eğitimde Bugünkü Durum ve İlköğretimde Yeniden Yapılanma Önerileri”. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi**. Yıl:4, Sayı:15, Yaz 1998. S. 305–317.

DANYERİ, Öcal. **İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Rollerini Gerçekleştirme Düzeylerinin Belirlenmesi**. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya, 2001.

DEMİREL, Özcan. **Eğitim Terimleri Sözlüğü**. USEM Yayınları–10. Ankara, 1993.

DİNÇER, Ayhan. **Türk Milli Eğitim Sisteminde Denetim ve Değerlendirme**. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 1986.

DODD, W. A. **Primary School Inspection in New Countries**. London:Oxford University Pres. 1972.

ECEVİT, Halil. **İlköğretim Müfettişlerinin, İlköğretim Okullarında Rehberlik ve İşbaşında Yetiştirme Etkinlikleri ve Gerçekleştirme Düzeyi**. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış yüksek Lisans Tezi. Ankara, 1996.

FULWİLER, Laura. “A Beggar in Both Worlds: A Supervisor in the Schools and the Universty”. **Journal of Teacher Education**,1996. January-February, Vol. 47, No. 1.21–26.

GÖKDAŞ, Ömer. **İlköğretim Müfettişleri ile aday Öğretmenlerin Rehberlik Algı ve Beklentilerinin Karşılaştırılması**. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erzurum, 2003.

GÖKYER, Nemci. **İlköğretim Okulları II. Kademe Öğretmenlerinin İlköğretim Müfettişlerinin Yeterlik Alanlarına İlişkin Algıları**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. 1997.

GÜN, Abdullah Nadiroğlu. **İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Rollerini ile Öğretmenlerin Algıları.** Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya, 2001.

KALE, Mustafa. **İlköğretimde Müfettiş, Yönetici ve Öğretmen Etkileşiminin Eğitime Etkileri.** Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara, 1995.

KAPTAN, Saim. **Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri.** Ankara: Tekişik Ofset, 1998.

KARAGÖZOĞLU, Galip. **İlköğretimde Teftiş Uygulamaları.** Ankara: Yayınlanmamış Doçentlik Tezi. 1977.

KARANLIKTAGEZER, Nusret. **Teftiş Rehberi.** Ankara: Ünlü Matbaası, 1977.

KARTAL, Sadık. **İlköğretim II. Kademe Branş Öğretmenlerinin Teftiş-Rehberlik Etkinlikleri Hakkındaki Görüşleri.** Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara, 1997.

KILIÇ, Battal. **İlköğretim Denetçilerinin Eğitim Araçlarının Kullanımında Öğretmenlere Yaptıkları Rehberlik Düzeyleri.** Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Van, 2002.

KURNAZ, Özlem. **İlköğretim Okullarında Görev Yapan Öğretmenlerin İlköğretim Müfettişlerinin Yöneticilik, Liderlik, Rehberlik ve Öğreticilik Yeterlikleri Konusundaki Görüşleri.** Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: 2002.

KUZGUN, Yıldız. **Rehberlik ve Psikolojik Danışma.** Ankara ÖSYM Eğitim Yayınları. No:9., 1988.

LONGMAN-METRO. **Büyük İngilizce-Türkçe Sözlük.** İstanbul: Metro Kitap Yayın Pazarlama A.Ş., 1993.

LOVELL, J.T. ve K. WILLES. **Supervision for Better Schools.** New Jersey:Prentice-Hall,Inc. 1981.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. **İlköğretim Kurumları Yönetmeliği,** M.E. B. Yayınları-2489, Ankara,1997.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. **İlköğretim Müfettişliği Başkanlıkları Yönetmeliği,** M.E. B. Yayınları-2489, Ankara,1997.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. **İlköğretim Müfettişleri Başkanlıkları Rehberlik ve Teftiş Yönergesi.** M.E. B. Yayınları-2521. Ankara-Şubat 2001.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. **TEBLİĞLER DERGİSİ.** Ocak, 2000-2508, s. 5.

MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI. **TEBLİĞLER DERGİSİ.** Ekim, 1999-2505, s. 185-186.

OKTAY, İ. A ve A. ÇAĞLAR. **İlköğretimde Yeniden Yapılanma.** M.E. B. Eğitim Kurumları Eğitim Dizisi. Sayı:2. İstanbul, 1997.

OLİVA, Peter F. **Supervision for Today's Schools.** New York: Longman. 1989.

ÖZ, M. Feyzi. **Türk Milli Eğitim Sisteminde İlköğretim Müfettişlerinin Rolü.** Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi, 1977.

ÖZBEK, Oğuz. **Öğretmenlerin Ders Teftişi Etkinliklerinde Müfettişlerden Beklentileri ve Bu Beklentilerin Müfettişlerce Gerçekleştirilme Düzeyleri.** Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara, 1997.

ÖZOĞLU, Süleyman Çetin. **Eğitimde Rehberlik**. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları. No:67. Ankara, 1977.

ÖZYÜREK, Leyla. **Hizmet içi Eğitim Programlarının Etkinliği**. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları. No:102. Ankara, 1981.

ROWLEY, B. James. **Supporting New Teachers**. Educational Leadership. Vol: 56. Issue: 8. 1999.

SARI, Kerim. **Çorum İli İlköğretim Müfettişlerinin İlkokul Öğretmenlerine Yapması Gereken Rehberliğin Yeterliliği**. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara, 1987.

TAŞAR, Hüseyin. **İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Görevlerine İlişkin Sorunları**. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gaziantep: 2000.

TAYMAZ, Haydar. **Eğitim Sisteminde Teftiş**. 4. Baskı. TAKAV Tapu Kadastro Vakfı Matbaası. Ankara,1982.

TAYMAZ, Haydar. **Teftiş: Kavramlar, İlkeler, Teknikler**. Ankara: TAKAV Tapu ve Kadastro Vakfı Matbaası, 1997.

TUNCER, Sadi. **Değişik Kaynaklardan Yetişen İlköğretim Müfettişlerinin Rehberlik Rollerinin Değerlendirilmesi**. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Bursa,1991.

TÜRKÇE SÖZLÜK 2 K-Z. Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Dil Kurumu. İstanbul: Milliyet Tesisleri, 1992.

ÜNAL, Ali. **İlköğretim Denetçilerinin Rehberlik Rolünü Gerçekleştirme Yaklaşımları**. Ankara Üniversitesi sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara, 1999.

EKLER

<u>EK NO</u>	<u>SAYFA</u>
1-Veri Toplama Aracı (İlköğretim Müfettişleri Ve Öğretmenler İçin).....	86
2-Güvenirlilik Katsayıları.....	89
3- Güvenirlilik Katsayıları (Katılma Dereceleri).....	90
4 –İlköğretim Müfettişlerinin Veri Toplama Aracındaki Maddelere Verdikleri Yanıtların Aritmetik Ortalamalarına Göre Önem Sıralaması	91
5-Öğretmenlerin Veri Toplama Aracındaki Maddelere Verdikleri Yanıtların Aritmetik Ortalamalarına Göre Önem Sıralaması	92

EK – 1

Veri Toplama Aracı

Sayın Meslektaşım,

Bu araştırma, ilköğretim okullarındaki İngilizce öğretmenlerinin ilköğretim müfettişlerinin rehberliğinden yararlanma düzeylerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. Bu anket, araştırma verilerinin toplanması için hazırlanmış olup müfettişlerin rehberlik rollerini ne derece yerine getirip getirmediğinin belirlenmesi için hazırlanmıştır.

Sizden verilen rollerin karşısındaki parantez içine (X) işareti koyarak belirlemeniz beklenmektedir. Veriler, yalnızca bilimsel amaçla kullanılacağından ankete isim yazmanıza gerek yoktur.

Gösterdiğiniz ilgiye ve verdiğiniz samimi yanıtlara şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım.

09.05.2005
Rabia Vezne

Kırıkkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek Lisans Öğrencisi

1. BÖLÜM

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz:

1( ) Bayan 2( ) Erkek

2. Mezun olduğunuz:

1( ) Üniversitelerin İngilizce öğretmenliği, İngiliz Amerikan Dili ve Edebiyatı, İngiliz Dil Bilimi, Mütercim-Tercümanlık, Amerikan Kültürü ve Edebiyatı Bölümü.

2( ) Diğer (Lütfen belirtiniz) .....

3. Meslek Kıdeminiz.

1( ) 1–5 Yıl 2( ) 5–10 Yıl 3( ) 10+ Yıl

EĞİTİM ÖĞRETİM SÜRECİNDE İLKÖĞRETİM MÜFETTİŞLERİ AŞAĞIDAKİ KONULARDA REHBERLİK ETMEKTEDİR:	KESİNLİKLE KATILMIYORUM (1)	KATILMIYORUM (2)	KARASIZIM (3)	KATILYORUM (4)	KESİNLİKLE KATILYORUM (5)
1.Öğretimin planlanmasında ve değerlendirilmesinde,					
2. Eğitim programlarında yapılan yenilikler hakkında,					
3. Eğitim öğretimin kalitesinin artırılmasında,					
4. Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesinde,					
5.Eğitim-öğretim sorunlarının çözümünde,					
6. Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanmasında,					
7. Sınıf yönetimi uygulamalarında,					
8. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanmada,					
9. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırılmasında,					
10. Eğitim-öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanmada,					
11. Anlatılacak konuya uygun araç-gereç seçiminde,					
12. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımında,					
13. Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesinde,					
14. Öğrencilerle doğru iletişim kurmada,					
15. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesinde,					
16. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesinde ve yeteneklerinin geliştirilmesinde,					
17. Öğretmeni motive etmede,					
18. Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirmede,					

Sayın Müfettişim,

Bu araştırma, ilköğretim okullarındaki İngilizce öğretmenlerinin ilköğretim müfettişlerinin rehberliğinden yararlanma düzeylerini belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Sizden verilen rollerin karşısındaki parantez içine (X) işareti koyarak belirlemeniz beklenmektedir. Veriler, yalnızca bilimsel amaçla kullanılacağından ankete isim yazmanıza gerek yoktur. Gösterdiğiniz ilgiye ve verdiğiniz samimi yanıtlara şimdiden teşekkür eder, saygılar sunarım

Rabia VEZNE
Kırıkkale Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Yüksek L

ALAN DIŞI BİR İLKÖĞRETİM MÜFETTİŞİ; TEFTİŞ ETTİĞİ İNGİLİZCE ÖĞRETMENİNE, İNGİLİZCE ALANINDAN GELEN BİR İLKÖĞRETİM MÜFETTİŞİ KADAR:	KESİNLİKLE KATILMIYORUM (1)	KATILMIYORUM (2)	KARASIZIM (3)	KATILYORUM (4)	KESİNLİKLE KATILYORUM (5)
1. Eğitim programlarında yapılan yenilikler hakkında rehberlik yapabilir.					
2. Eğitim öğretimin kalitesinin artırılmasında rehberlik yapabilir.					
3. Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesinde rehberlik yapabilir.					
4. Eğitim-öğretim sorunlarının çözümünde rehberlik yapabilir.					
5. Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanmasında rehberlik yapabilir.					
6. Sınıf yönetimi uygulamalarında rehberlik yapabilir.					
7. Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanmada rehberlik yapabilir.					
8. Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırılmasında rehberlik yapabilir.					
9. Eğitim-öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanmada rehberlik yapabilir.					
10. Anlatılacak konuya uygun araç-gereç seçiminde rehberlik yapabilir.					
11. Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımında rehberlik yapabilir.					
12. Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesinde rehberlik yapabilir.					
13. Öğrencilerle doğru iletişim kurmada rehberlik yapabilir.					
14. Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesinde rehberlik yapabilir.					
15. Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesinde ve yeteneklerinin geliştirilmesinde rehberlik yapabilir.					

EK - 2

Güvenirlilik Katsayıları

*** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

No	Scale Mean Deleted	Scale Variance Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Alpha if Item Deleted
M1	41,7037	160,9294	.5431	.9326
M2	41,3519	164,0457	.4163	.9357
M3	41,8704	160,7565	.6349	.9303
M4	42,2593	160,5730	.5958	.9312
M5	42,0000	158,7547	.6930	.9291
M6	41,5926	161,7932	.5533	.9321
M7	41,5556	160,2516	.6609	.9298
M8	41,7593	161,8466	.6512	.9301
M9	41,9630	162,3760	.5933	.9312
M10	41,7778	157,2704	.7407	.9280
M11	41,7407	160,3843	.6565	.9299
M12	41,6667	158,1132	.7808	.9274
M13	41,6481	160,0814	.6348	.9303
M14	41,6667	157,4717	.7343	.9281
M15	41,6852	161,7292	.6429	.9302
M16	42,0370	157,0552	.7535	.9277
M17	42,0556	158,6572	.6387	.9303
M18	41,7593	155,6579	.6791	.9294
N of Items = 18			Alpha =	.9338

EK - 3

Güvenirlilik Katsayıları (Katılma Dereceleri)

***** Method 1 (space saver) will be used for this analysis *****

RELIABILITY ANALYSIS - SCALE (ALPHA)

No	Mean	Std Dev	Cases	
M1	2,5370	1,1930	40.0	
M2	2,8889	1,2388	40.0	
M3	2,3704	1,0514	40.0	
M4	1,9815	,8793	40.0	
M5	2,2407	1,0804	40.0	
M6	2,6481	1,1186	40.0	
M7	2,6852	1,0426	40.0	
M8	2,4815	1,9662	40.0	
M9	2,2778	1,0171	40.0	
M10	2,4630	1,0939	40.0	
M11	2,5000	1,0416	40.0	
M12	2,5741	1,0019	40.0	
M13	2,5926	1,0906	40.0	
M14	2,5741	1,0920	40.0	
M15	2,5556	1,9842	40.0	
M16	2,2037	1,0882	40.0	
M17	2,1852	1,1667	40.0	
M18	2,4815	1,2700	40.0	
Statistics for	Mean	Variance	Std Dev	Variables
	44,2407	178,7900	13,3712	18

EK – 4

İlköğretim Müfettişlerinin Veri Toplama Aracındaki Maddelere Verdikleri Yanıtların Aritmetik Ortalamalarına Göre Sıralaması

Sıra No	Madde No	Madde	$\bar{x}$
1	15	Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesinde ve yeteneklerinin geliştirilmesinde rehberlik yapabilir.	4,22
2	7	Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanmada rehberlik yapabilir.	4,20
3	9	Eğitim-öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanmada rehberlik yapabilir.	4,20
4	8	Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırılmasında rehberlik yapabilir.	4,18
5	13	Öğrencilerle doğru iletişim kurmada rehberlik yapabilir.	4,13
6	14	Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesinde rehberlik yapabilir.	4,09
7	11	Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımında rehberlik yapabilir.	4,07
8	6	Sınıf yönetimi uygulamalarında rehberlik yapabilir.	4,04
9	5	Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanmasında rehberlik yapabilir.	3,91
10	12	Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesinde rehberlik yapabilir.	3,89
11	4	Eğitim-öğretim sorunlarının çözümünde rehberlik yapabilir.	3,84
12	10	Anlatılacak konuya uygun araç-gereç seçiminde rehberlik yapabilir.	3,71
13	3	Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesinde rehberlik yapabilir.	3,51
14	2	Eğitim öğretimin kalitesinin artırılmasında rehberlik yapabilir.	3,47
15	1	Eğitim programlarında yapılan yenilikler hakkında rehberlik yapabilir.	3,18

EK – 5

**Öğretmenlerin Veri Toplama Aracındaki Maddelere Verdikleri Yanıtların
Aritmetik Ortalamalarına Göre Sıralaması**

Sıra No	Madde No	Madde	$\bar{x}$
1	2	Eğitim programlarında yapılan yenilikler hakkında,	2.81
2	1	Öğretimin planlanmasında ve değerlendirilmesinde,	2.68
3	6	Çağdaş öğretim ilke ve yöntemlerinin uygulanmasında,	2.65
4	8	Kütüphane, kitaplık, laboratuvar ve salon gibi bölümlerden yararlanmada,	2.64
5	18	Öğretmenlik mesleğinin gereklerini yerine getirmede,	2.59
6	15	Yönetim ve öğretmen ilişkilerinin geliştirilmesinde,	2.55
7	7	Sınıf yönetimi uygulamalarında,	2.55
8	11	Anlatılacak konuya uygun araç-gereç seçiminde,	2.48
9	14	Öğrencilerle doğru iletişim kurmada,	2.48
10	3	Eğitim öğretimin kalitesinin artırılmasında,	2.46
11	10	Eğitim-öğretim çalışmalarında gezi, gözlem ve deneylerden yararlanmada,	2.45
12	12	Öğrencileri tanıma teknik ve metotlarının kullanımında,	2.41
13	9	Eğitsel kol çalışmalarına işlerlik kazandırılmasında,	2.37
14	5	Eğitim-öğretim sorunlarının çözümünde,	2.34
15	13	Öğrencilerin öğrenme güçlüklerinin giderilmesinde,	2.28
16	4	Öğrenci başarısının objektif olarak ölçülmesinde,	2.25
17	16	Öğretmenlerin bilimsel düşünebilmesinde ve yeteneklerinin geliştirilmesinde,	2.25
18	17	Öğretmeni motive etmede,	2.16

